

2018

AMASYA
İŞGÜCÜ PİYASASI
ARAŞTIRMA
RAPORU

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

**AMASYA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU**

Yazar

Mustafa ASLIMERT

SUNUŞ

Günümüz dünyasının ve gelişen ülkemizin en önemli sorunlarının başında kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam oluşturulamaması meseleleri gelmektedir. Bu iktisadi sorunlar aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için çok ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde incelemek gerekmektedir. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkileşimli ve verimli olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası programlarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR, sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını, ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu, genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen diğer tüm kesimlere teşekkür ediyor, Amasya İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışması'nın ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Dr. Osman VAROL
Amasya Valisi

ÖNSÖZ

İlimizin İşgücü Piyasası Analiz çalışması, Genel Müdürlüğümüzün talimatları ile ilimizde yaptığımız işyeri ziyaretlerinde, çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 267'dir. Elde edilen bilgiler kurumumuz personeline de derlenerek rapor haline getirilmiştir.

Bu çalışmanın amacı; ilimiz işgücü piyasasında oluşabilecek orta ve uzun vadeli işgücü ihtiyacının isabetli ve zamanında temin edilmesidir. İşsizlikle mücadelenin başta Türkiye olmak üzere dünya ülkeleri için taşıdığı önem, bu alanda ciddi ve kapsamlı çalışmaların yapılmasını gerekli kılmıştır.

İşsizlik sosyal bir olgu olarak ülkeler için önemli bir sorun oluşturmaktadır. Dünya ölçeğinde ekonomileri etkileyen ve giderek artma eğilimi gösteren işsizliğin, çözüm yollarını araştırmak, etkilerini azaltmak ve bulmak temel hedefimizdir. Farklı görüşlerdeki verileri kamuoyu ile paylaşmak, işsizlik sorunu ile ilgili makro planda çözüm önerileri üretmek, mikro çapta ise çalışmalar gerçekleştirmek ve ilin işgücü piyasasını etkin bir şekilde gözetim altında tutmak diğer önemli hedeflerimizdendir. Amasya ili işgücü piyasası analiz çalışması da böyle bir ihtiyacın varlığından dolayı yapılmıştır. Amasya ili işgücü piyasası devletimizin teşvik uygulamaları ile birlikte hızlı bir değişim içerisinde. Bu değişim işgücü piyasasında çeşitliliği de beraberinde getirmektedir.

Bu analiz çalışması esas olarak kolektif bir çalışmanın ürünü olarak değerlendirilmelidir, çünkü işgücü piyasası analizi önce sağlıklı bir veri tabanı oluşturularak yapılır. Bu da ilin belirli bölgelerindeki işyerlerinin taranması ile mümkündür. Buradan elde edilen veriler tasnif edilmiş ve istatistikî değerlendirmelere tabi tutulmuştur. Bu saha çalışmaları kapsamında toplanan bilgiler ışığında derlenen analiz raporu ekipte bulunan il müdürlüğümüz personelinin özverili çalışmaları sayesinde tamamlanmıştır. Analiz çalışmasındaki önerilerin hayata geçmesi ve okuyucularına faydalı olması dileklerimle, emeği geçen tüm personeliye teşekkür ederim. Saygılarımla.

Osman YILMAZ
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	i
ÖNSÖZ	ii
TABLolar LİSTESİ.....	ii
ŞEKİLLER LİSTESİ	iii
KISALTMALAR	iv
YÖNETİCİ ÖZETİ	1
GİRİŞ	3
BİRİNCİ BÖLÜM	4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ.....	4
İŞKUR GÖSTERGELERİ	4
Açık İşler	4
İşe Yerleştirmeler.....	5
Kayıtlı İşsiz.....	7
Aktif İşgücü Programları	9
İşsizlik Ödeneği	14
İKİNCİ BÖLÜM.....	16
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI	16
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM.....	17
İşyeri Verileri.....	18
Mevcut İstihdam.....	30
AÇIK İŞLER.....	33
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER.....	42
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ	48
SONUÇ	55
EK-1: Soru Formu.....	59

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017)	5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)	7
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017).....	10
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	11
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017).....	11
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	12
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)	14
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı.....	18
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	28
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu	29
Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı	31
Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları	32
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler	33
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı.....	34
Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması.....	39
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı	39
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları	40
Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması.....	41
Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler	42
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	43
Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı	45
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri	47
Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler.....	47
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri	49
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi	50
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi	51
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler	51

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)	4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017).....	6
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı.....	8
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)	15
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı	19
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı	20
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu.....	21
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu	22
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu.....	23
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı	24
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu.....	25
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)	26
Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%).....	26
Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	27
Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri.....	30
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi.....	35
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	36
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	36
Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi	37
Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı.....	38
Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı	44
Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı.....	46
Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı.....	52
Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı	53
Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı	54

KISALTMALAR

İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Amasya İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 267'dir. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 15 sektörde tam sayım yapılmıştır. Amasya ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 13 bin 597 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 10 bin 340 çalışan erkeklerden, 3 bin 257 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 46,3'ü, kadınların ise yüzde 62,6'sı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir.

Amasya ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ve Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. Amasya ilinde açık iş oranı yüzde 3,4 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 2,6 olup, Amasya ili açık iş oranı bakımından 0,8'lik bir farkla Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 35,3 ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörüdür. Amasya ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş oranı %3'dür. Amasya ilinde en fazla açık işi olan diğer iki meslek grubu ise; Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar Meslek Mensuplarıdır.

İl genelinde açık işlerin yüzde 56,1'i için Eğitim Düzeyi Önemli değil talep edilmektedir. Amasya ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla eleman temininde güçlük çekilen sektörün İmalat sektörü olduğu görülmektedir. Amasya ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Elektrik Teknikeri mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Mermer İşçisi ve Makineci (Dikiş) meslekleri takip etmektedir.

Amasya ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde

20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Amasya ilinde işverenlerin yüzde 29,7'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2'si istihdamın artacağını öngörürken, Amasya'de bu sayı 10 işyeri için 3'e yükselmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde yüzde 2,5 olarak öngörülürken Amasya ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 3,1 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Bu çalışma Amasya işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevcut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Amasya İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadaki beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemini tesis etmek , istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2018 yılı için Amasya ilinde 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Amasya ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

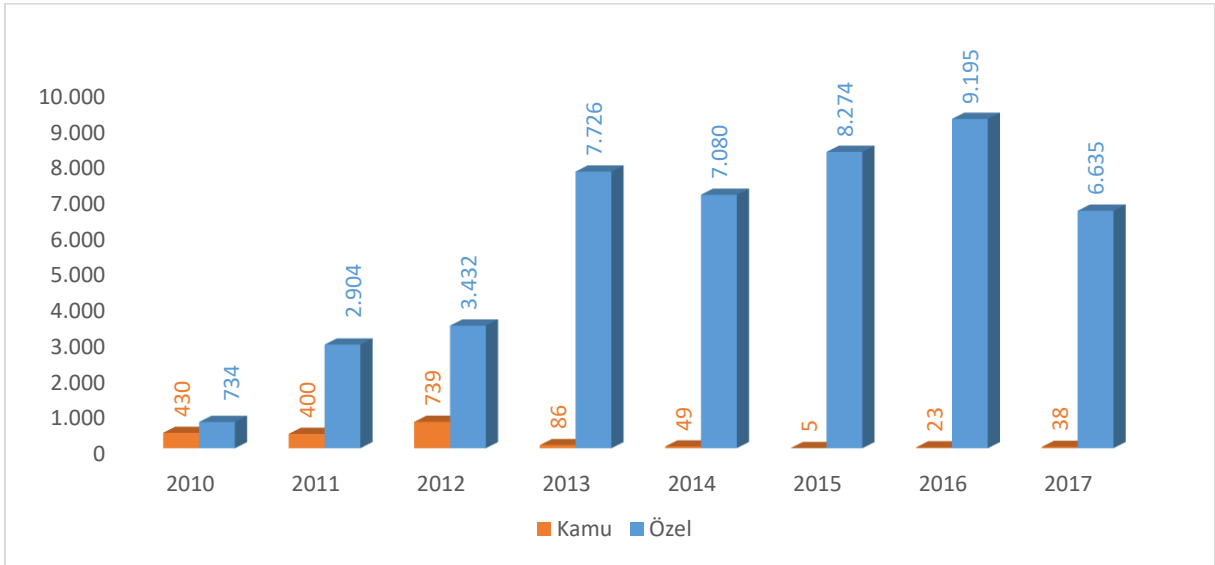
İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında bin 164 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2017 yılına gelindiğinde 6 bin 673 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından itibaren 2013 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2013 yılında ki açık iş sayısı bir önceki yıla göre yüzde 87,3 oranında artmıştır. 2016 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş, bir sonraki yılda ise yüzde 27,6 oranında düşüş göstermiştir. Açık işler sektör bazında

incelendiğinde ise İŞKUR’un özellikle 2012 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	1.546
Konfeksiyon İşçisi	730
Garson (Servis Elemanı)	490
Satış Danışmanı / Uzmanı	312
Makineci (Dikiş)	215
Mermer İşçisi	202
Reyon Görevlisi	146
Ön Muhasebeci	142
Aşçı Yardımcısı	108
Elektrik Teknisyeni	98

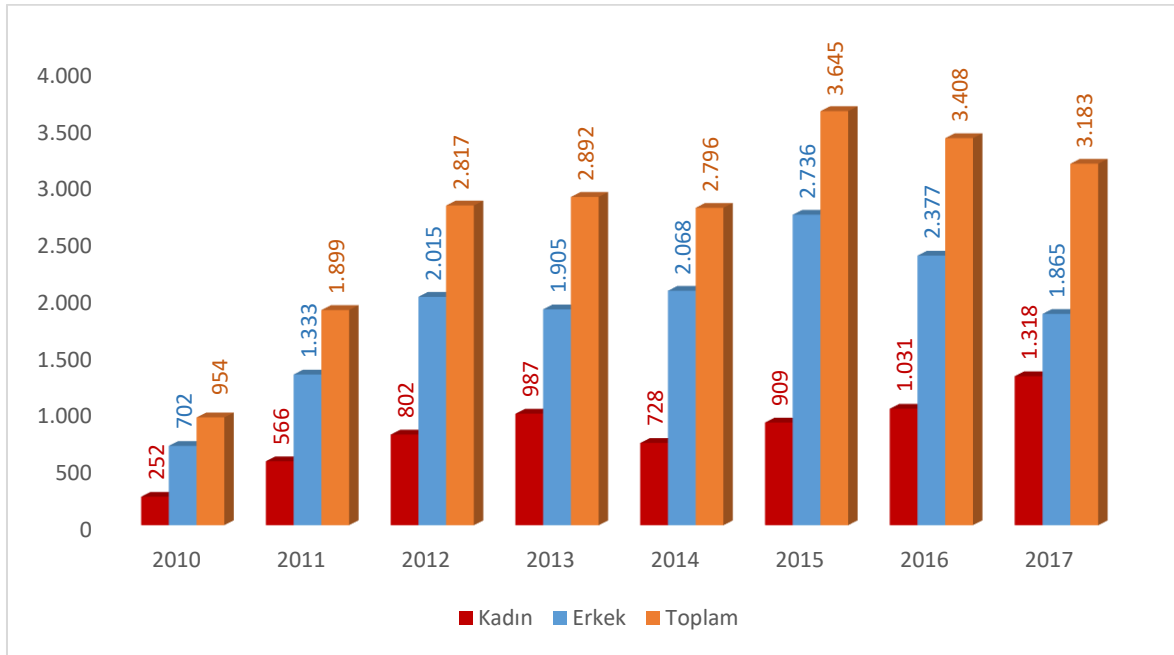
Kaynak: İŞKUR

Amasya ilinde 2017 yılında 6 bin 673 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR’a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada bin 546 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 23,1’ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Konfeksiyon İşçisi ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2017 yılında Türkiye genelinde yıllık bazda 2 milyon 691 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2’den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 954 olan Amasya ilinde işe yerleştirilenlerin 702'si erkeklerden, geri kalan 252 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar 2015 yılına kadar genel itibariyle artış göstermekle birlikte bu yıldan sonra hafif düşüş eğilimine girmiştir. 2017 yılında ise 3 bin 183 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2017 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 41,4'ü kadınlardan oluşmuştur. 2017 yılında, bir önceki yıla göre kadın işe yerleştirme sayısı yüzde 27,8 artmış ve bu sayı bin 318 kişiye ulaşmıştır.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonksiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	853	272	1.125
Garson (Servis Elemanı)	134	132	266
Konfeksiyon İşçisi	42	159	201
Satış Danışmanı / Uzmanı	66	89	155
Makineci (Dikiş)	21	107	128
Elektrik Teknisyeni	91	0	91
Büro Memuru (Genel)	38	32	70
Metal Doğramacı	25	31	56
Büro İşçisi	22	30	52
Ön Muhasebeci	20	30	50

Kaynak: İŞKUR

Amasya ilinde bin 125 işe yerleştirmeye Beden İşçisi (Genel) mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 35,3'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Garson (Servis Elemanı) ve Konfeksiyon İşçisi meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Beden İşçisi (Genel) ve Konfeksiyon İşçisi mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Beden İşçisi (Genel) ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

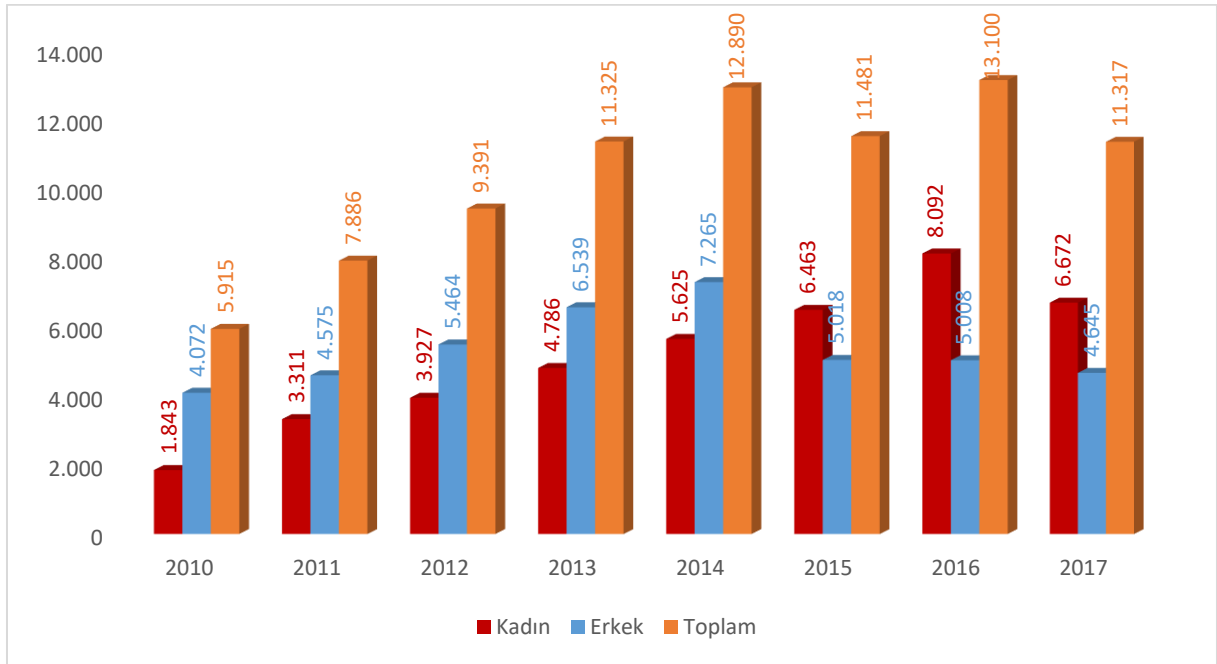
Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Bir yıl kesintisiz olarak İŞKUR sistemi ya da ofisleri kullanmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca İş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabileceklerdir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Amasya ilinde İŞKUR'a kayıtlı 5 bin 915 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 4 bin 72'si erkek, bin 843'ü ise kadınlardan oluşmaktadır. 2017 yılında ise toplam 11 bin 317 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında Amasya'da bin 843 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2017 yılında yaklaşık önemli ölçüde artarak 6 bin 672'ye yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Amasya ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Amasya ilinde Kuruma kayıtlı 2 bin 965 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Amasya ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %26'sını oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Temizlik) ve Satış Danışmanı / Uzmanı meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik) ve Satış Danışmanı /

Uzmanı gibi mesleklerin yanı sıra Temizlik Görevlisi, Sekreter ve Büro Memuru (Genel) gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	77	770	493	1.263
2011	70	833	523	1.356
2012	78	621	815	1.436
2013	53	663	763	1.426
2014	34	187	318	505
2015	41	460	1.025	1.485
2016	34	774	170	944
2017	50	553	255	808

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kurslarına katılan katılımcı sayıları incelendiğinde bu sayı özellikle 2013 yılında sonra dalgalı bir seyir izlemiştir. 2017 yılında ise düzenlenen 50 mesleki eğitim kursuna 808 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 255'i erkek, 553'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2017 yılında kursiyerlerin yüzde 68'i kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
İğne Oyacısı	Mermer Ebatlandırma İşçisi	İğne Oyacısı
Mermer Ebatlandırma İşçisi	Ayakkabı Taban Basma Makinesi Operatörü	Yöresel Bez Dokumacısı
Ayakkabı Taban Basma Makinesi Operatörü	İnşaat Demiri Bağlama Ustası	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Aritma Tesisi İşletme Operatörü	Dokuma Konfeksiyon Makineci
Yöresel Bez Dokumacısı	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Aşçı Yamağı (Çırağı)
Dokuma Konfeksiyon Makineci	Arıcı	Hereke / İpek Halı Dokumacısı
Aşçı Yamağı (Çırağı)	Müşteri Temsilcisi	İç Giyim Konfeksiyon Makineci
Hereke / İpek Halı Dokumacısı	Dokuma Konfeksiyon Makineci	Ayakkabı Taban Basma Makinesi Operatörü
İnşaat Demiri Bağlama Ustası	Endüstriyel Hava Yastığı İmal İşçisi	Mermer Ebatlandırma İşçisi
Aritma Tesisi İşletme Operatörü	Cam Süs Eşyası Yapımcısı	El Nakışçısı

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla kursiyer katılımı İğne Oyacısı, Mermer Ebatlandırma İşçisi ve Ayakkabı Taban Basma Makinesi Operatörü mesleklerinde olmuştur. Kadınlarda en fazla İğne Oyacısı, Yöresel Bez Dokumacısı ve Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan) mesleklerinde kursiyer, Erkeklerde ise en fazla Mermer Ebatlandırma İşçisi, Ayakkabı Taban Basma Makinesi Operatörü ve İnşaat Demiri Bağlama Ustası mesleklerinde kursiyer programa katılmıştır.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	24	16	30	46
2011	42	28	51	79
2012	146	110	249	359
2013	237	248	346	594
2014	96	150	203	353
2015	417	451	454	905
2016	515	507	587	1.094
2017	1.029	1.277	1.041	2.318

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2012 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. 2017 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2016 yılına göre yüzde 100 oranında artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2017 yılında bin 29 program düzenlenmiş olup toplam 2 bin 318 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 55'i kadınlardan yüzde 45'i erkeklerden oluşmaktadır 2017 yılı verilerine göre işbaşı eğitim programlarından yararlanan kişi sayısı bir önceki yıl verilerine kıyasla yüzde 111 oranında artış göstermiştir.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Makineci (Dikiş)	Garson (Servis Elemanı)	Makineci (Dikiş)
Garson (Servis Elemanı)	Metal Doğramacı	Konfeksiyon İşçisi
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Garson (Servis Elemanı)
Metal Doğramacı	Makineci (Dikiş)	Büro İşçisi
Büro İşçisi	Büro Memuru (Genel)	Aşçı Yardımcısı
Büro Memuru (Genel)	Endüstriyel Kalıpçı/Kalıp Tasarımcısı Ve İmalatçısı	Büro Memuru (Genel)
Endüstriyel Kalıpçı/Kalıp Tasarımcısı Ve İmalatçısı	Ambalajcı (Makine İle)	Metal Doğramacı
Aşçı Yardımcısı	Büro İşçisi	Endüstriyel Kalıpçı/Kalıp Tasarımcısı Ve İmalatçısı
Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Elemanı (Perakende)	Satış Danışmanı / Uzmanı
Satış Elemanı (Perakende)	Satış Danışmanı / Uzmanı	Ön Muhasebeci

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Konfeksiyon İşçisi mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Makineci (Dikiş), Konfeksiyon İşçisi ve Garson (Servis Elemanı) mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Garson (Servis Elemanı), Metal Doğramacı ve Konfeksiyon İşçisi mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	4	57	43	100
2011	12	151	141	292
2012	11	147	144	291
2013	6	58	86	144
2014	8	86	115	201
2015	6	81	78	159
2016	15	140	249	389
2017	16	230	182	412

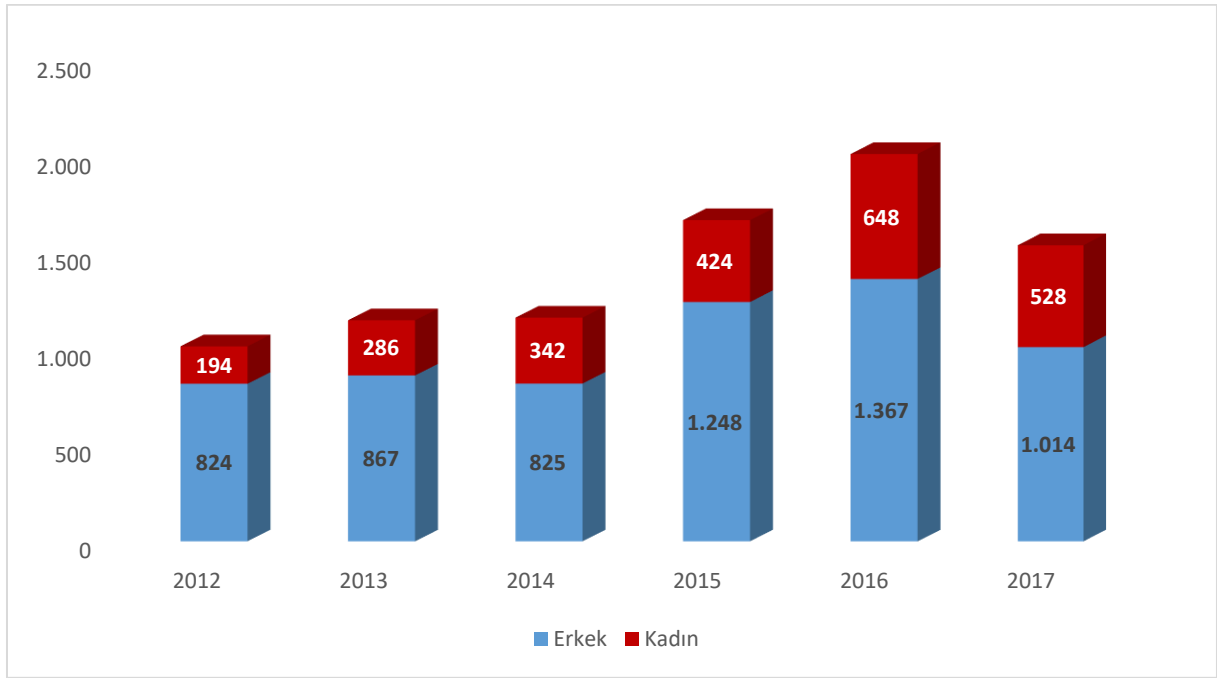
Kaynak: İşKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2017 yılında 16 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. Programa 2017 yılında 230’u kadın, 182’si erkek olmak üzere toplam 412 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

Amasya ilinde 2017 yılında yüzde 34,2'si kadın olmak üzere bin 542 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 23,5 oranında azalış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 89 bin 324 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen “İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2019 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Amasya ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür

hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Amasya ilinde 267 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 13 bin 597 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Amasya ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8’de Amasya ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşveren Sayısı
İmalat	72
İnşaat	58
Toptan ve perakende ticaret	47
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	16
Ulaştırma ve depolama	14
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	13
Eğitim	10
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9
Diğer hizmet faaliyetleri	8
Madencilik ve taş ocaklığı	7
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	6
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Gayrimenkul faaliyetleri	0
Bilgi ve iletişim	0
Genel Toplam	267

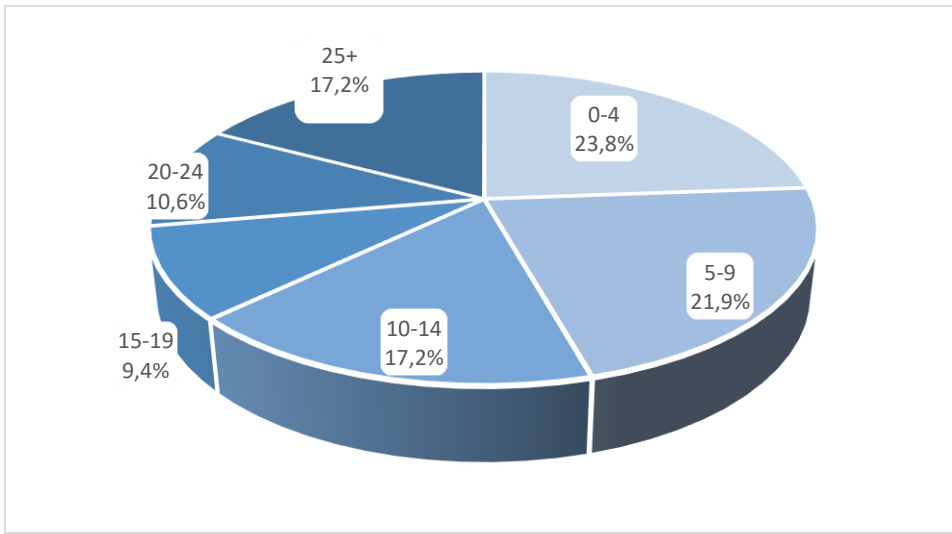
Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Amasya ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 27’si İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 29,1’dir. Bu durumda Amasya ilinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla işyeri İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan

işyerlerinin yüzde 21,7'si bu sektörde bulunmaktadır. Bu sektörde yüzde 17,9 olan Türkiye ortalamasının üstünde bir oran olarak gerçekleşmiştir. Amasya ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yarısına yakını İmalat ve İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Finans ve sigorta faaliyetleri, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, sektörlerinde 1'er tane bulunmaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Amasya ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

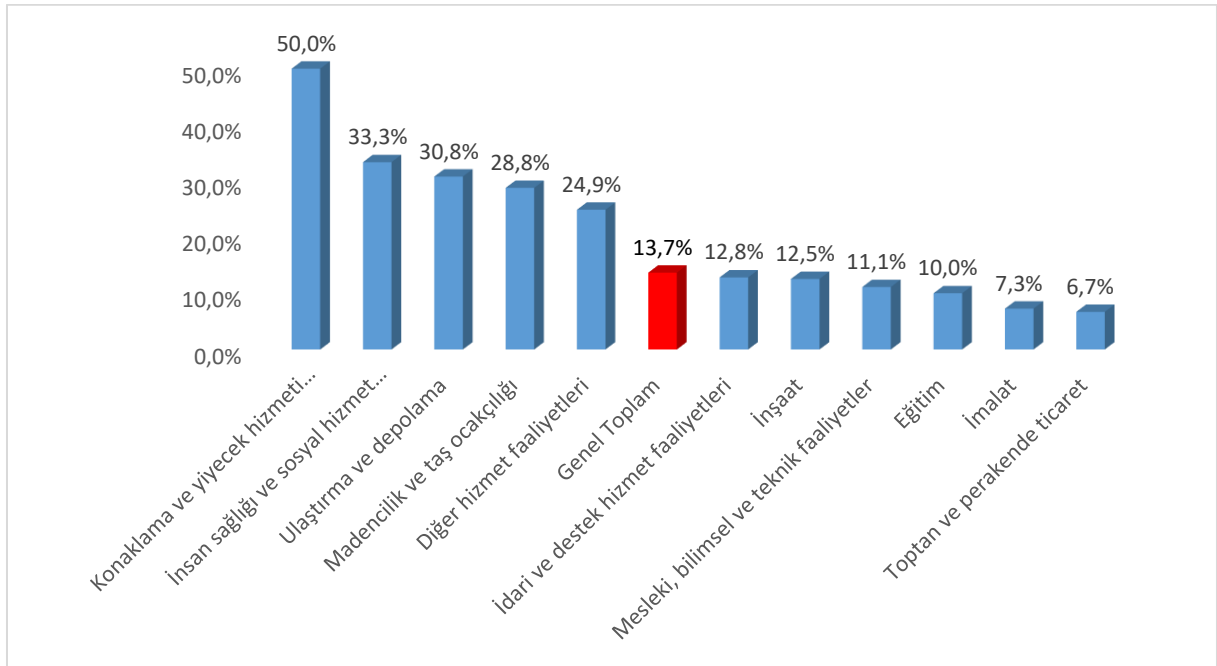
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şekil 5'te görüldüğü üzere Amasya ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 23,8'i 0-4 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 5-9 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 21,9'dur. İşyerlerinin yüzde 46'sı 0-9 yaş aralığındadır. İşyerlerinin yüzde 17,2'si ise 10-14 yıldır faaliyet göstermektedir. Amasya ilinde araştırma kapsamındaki her 3 işyerinden 2 tanesinin kuruluşu 15 yıl olmamıştır.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı

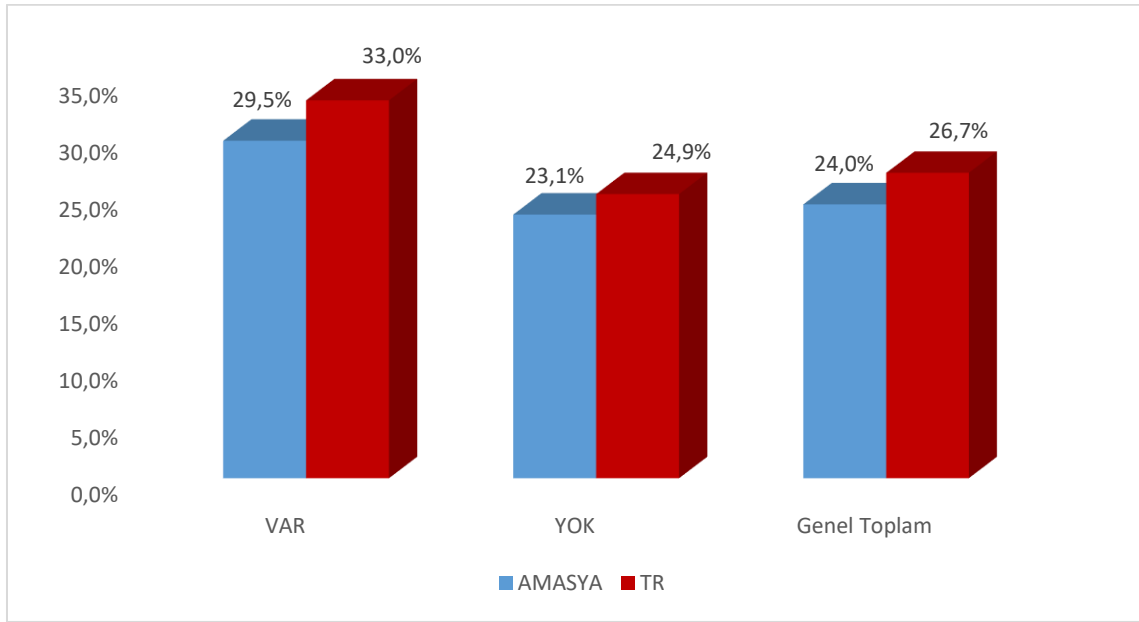
Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde Konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 50'sinde part-time çalışan bulunmaktadır. Amasya ili genelinde part-time çalışması olan işyerleri oranı yüzde 13,7 olarak gerçekleşmiştir. Konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde ise yüzde 27,7 ile üçüncü sırada yer almıştır. Amasya ilinde ikinci sırada İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 33,3'ünde part-time çalışanı bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 30,8 ile Ulaştırma ve depolama sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir.

Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

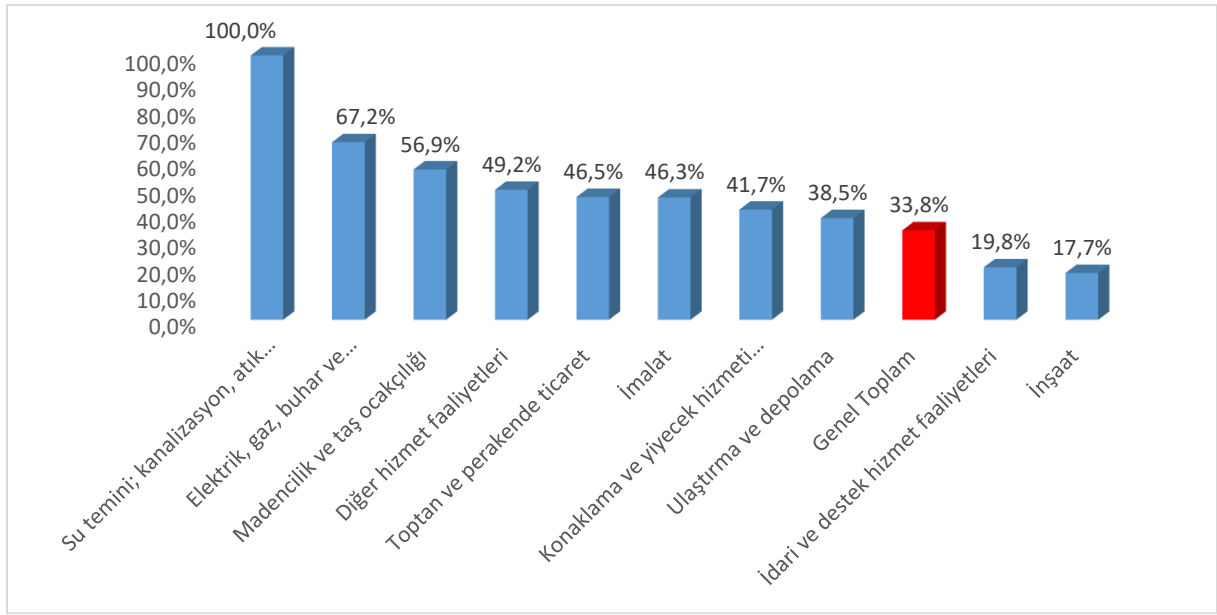
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,7'sini kadınlar oluşturmaktayken Amasya ilinde bu oran yüzde 24 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Amasya ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 29,5 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 23,1 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,9'da kalmıştır. Amasya ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile benzer bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

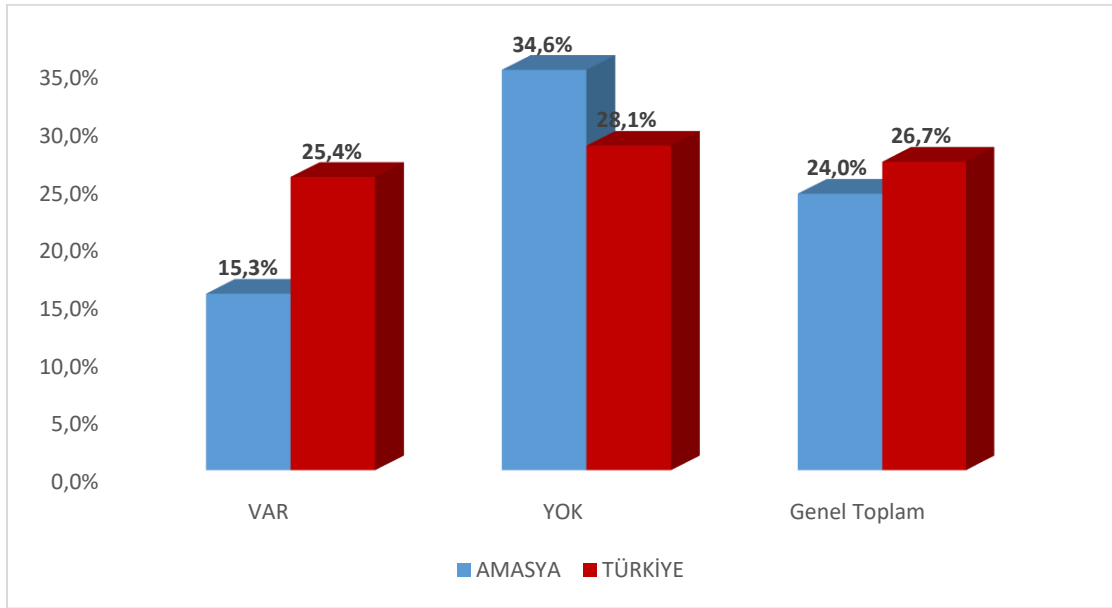

Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde işyerlerinin yüzde 33,8'inde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 26,3'tür. Amasya ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörlerinde görünmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinin tamamında vardiyalı çalışma söz konusudur. İnşaat sektörü ise yüzde 17,7 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektörlerden biri olmuştur. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni çalışma saatlerinin düzensiz olmasından kaynaklanmaktadır. Vardiyalı çalışmayı az yapan bir diğer sektör olan İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe bu oran yüzde 19,8 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Amasya ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Madencilik ve taş ocaklığı olarak ilk üç sırada yer almıştır.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

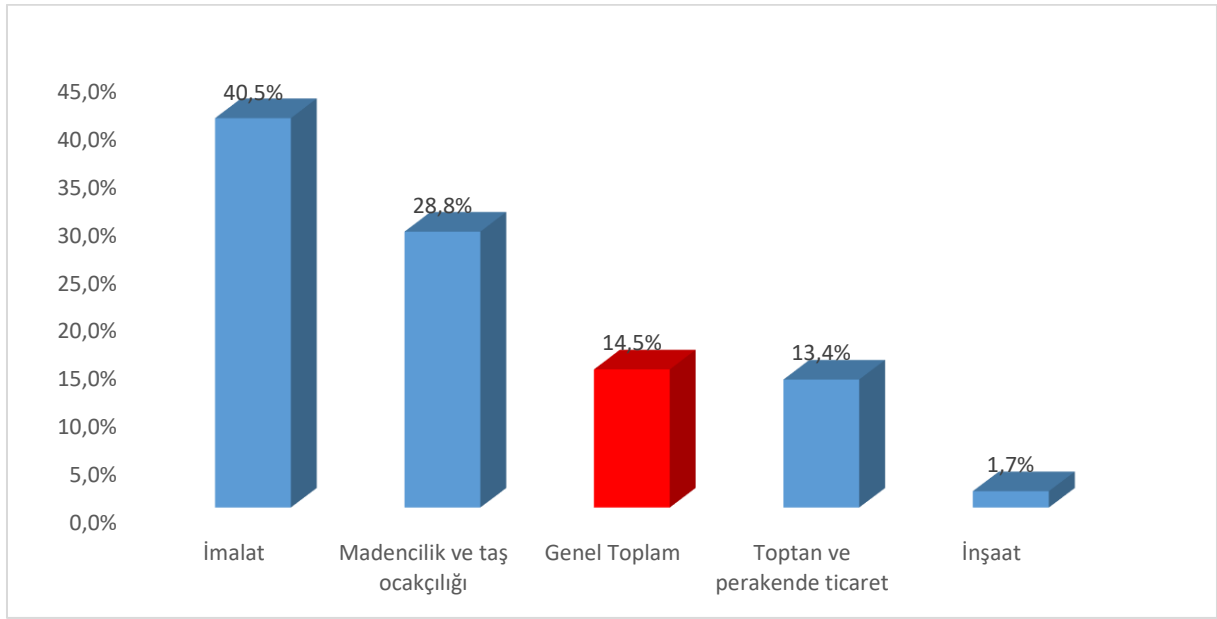
Kaynak: İPA 2018

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilimle aynı yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Amasya ilinde Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha azdır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 15,3'ü kadın, yüzde 74,7'si ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 34,6'ya yükselmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha az oranda çalıştığı görülmektedir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 2,7 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Amasya ilinde aynı yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

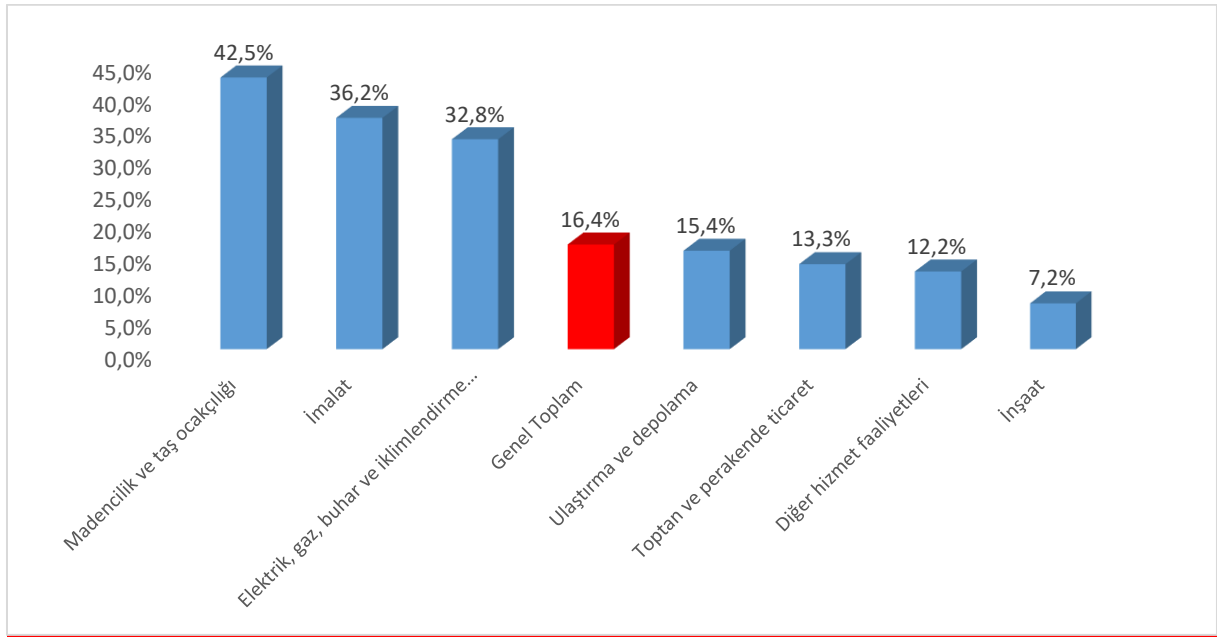

Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde 17 sektörden 4 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 40,5'i ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 28,8 ile Madencilik ve taş ocaklığı sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Amasya ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile de benzerlik göstermektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,4'ü ihracat yapmakta ilk iki sektör olarak yüzde 53,2 ile İmalat ve yüzde 27,4 ile Madencilik ve taş ocaklığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlerle nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

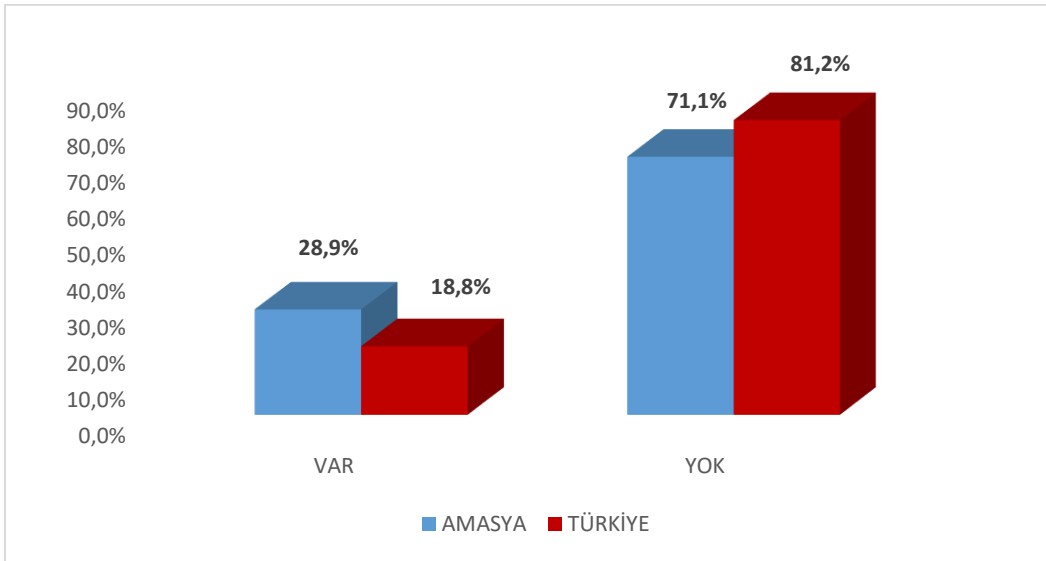
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu

Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde 17 sektörden 7 sektörde bulunan işyerleri Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 16,4 olarak gerçekleşmiştir. Madencilik ve taş ocaklığı sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 42,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta, iki ve üçüncü sırada ise yüzde 36,2 ile İmalat, yüzde 32,8 ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörleri yer almaktadır. Bu üç sektör Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı anlamında Amasya ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 14,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 33,5 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 31,2 ile İmalat sektörleri ön plana çıkmaktadır. Amasya ilinde en fazla işverenler İmalat sektöründe olması ile birlikte Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 36,2 ile genel ortalamanın üstünde almaktadır.

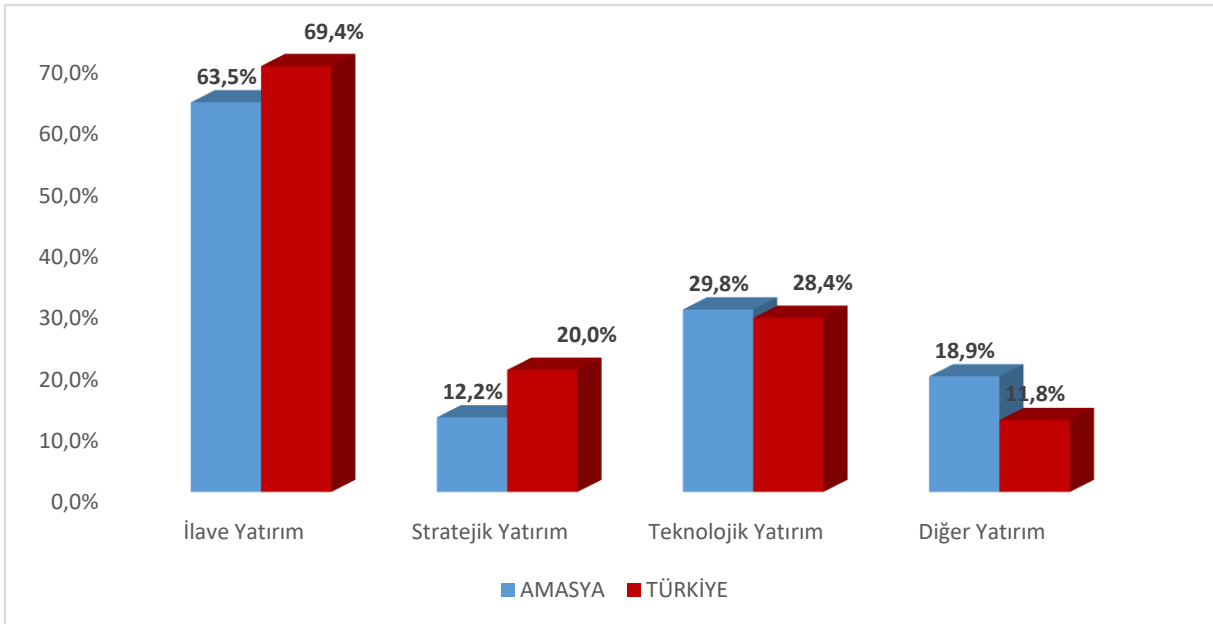
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)

Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 28,9'u gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 18,8 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 13'te planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

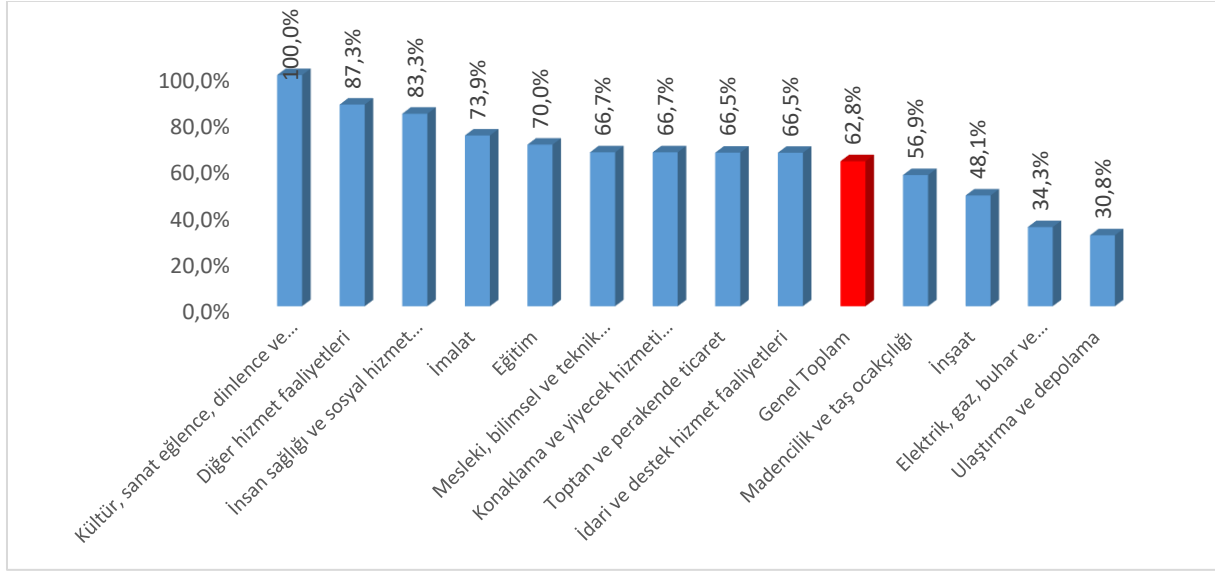

Kaynak: İPA 2018

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işyerleri yatırım türlerine göre incelendiğinde; Amasya ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işverenlerin yüzde 63,5'i ilave yatırım, yüzde 29,8'i teknolojik yatırım ve yüzde 18,9'u diğer yatırım yapmayı planlamaktadır.

Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 69,4'ü ilave yatırım, yüzde 28,4'ü teknolojik yatırım, yüzde 20'si stratejik yatırım ve yüzde 11,8'i diğer yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Kaynak: İPA 2018

Şekil 14'te İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Amasya ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 62,8'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 46,7 olarak gerçekleşerek, bu oran Amasya ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Araştırma kapsamında bu sektörde sadece 1 işveren bulunmaktadır. Amasya ilinde Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 100'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan İmalat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 62,8'in üstünde gerçekleşerek yüzde 73,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Madencilik ve taş ocakçılığı	25,3%	74,7%	74,7%	50,6%	0,0%	25,3%
İmalat	17,7%	86,3%	80,4%	74,5%	5,9%	9,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	7,5%	74,4%	59,0%	63,2%	3,7%	7,5%
Toptan ve perakende ticaret	6,7%	93,4%	93,3%	60,1%	3,4%	3,4%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	50,0%	100,0%	25,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12,5%	100,0%	87,5%	75,0%	0,0%	12,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	16,7%	83,3%	50,0%	66,7%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	10,1%	59,6%	60,1%	70,2%	10,1%	10,1%
Eğitim	14,3%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	80,0%	20,0%	100,0%	20,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	72,2%	56,3%	29,1%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	11,2%	83,3%	75,7%	67,2%	4,4%	6,8%

Kaynak: İPA 2018

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerleri en çok yüzde 83,3 ile Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti almıştır. İşyerlerinin yüzde 67,2'si İşbaşı Eğitim Programından yararlanırken yüzde 75,7'si Eleman Talebi alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı yukarıdaki Tablo 9'da yer almaktadır. Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin tamamı Eleman Talebi, Danışmanlık ve Yönlendirme ve İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden faydalanmışlardır. Ancak bu sektörde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır. Eğitim sektöründe İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin tamamı aynı şekilde Danışmanlık ve Yönlendirme, Eleman Talebi ve İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden faydalanmıştır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 80'i İşbaşı Eğitim Programı, yüzde 20'si ise hem Eleman Talebi hem de Kısa Çalışma Ödeneği hizmetlerinden faydalanmıştır.

Özellikle Kısa Çalışma Ödeneği almak için diğer sektörlerle nazaran İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleri işverenleri daha çok İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle Amasya ilinde, zorlayıcı sebepler dolayısıyla bu iki sektördeki işyerlerinin daha çok İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

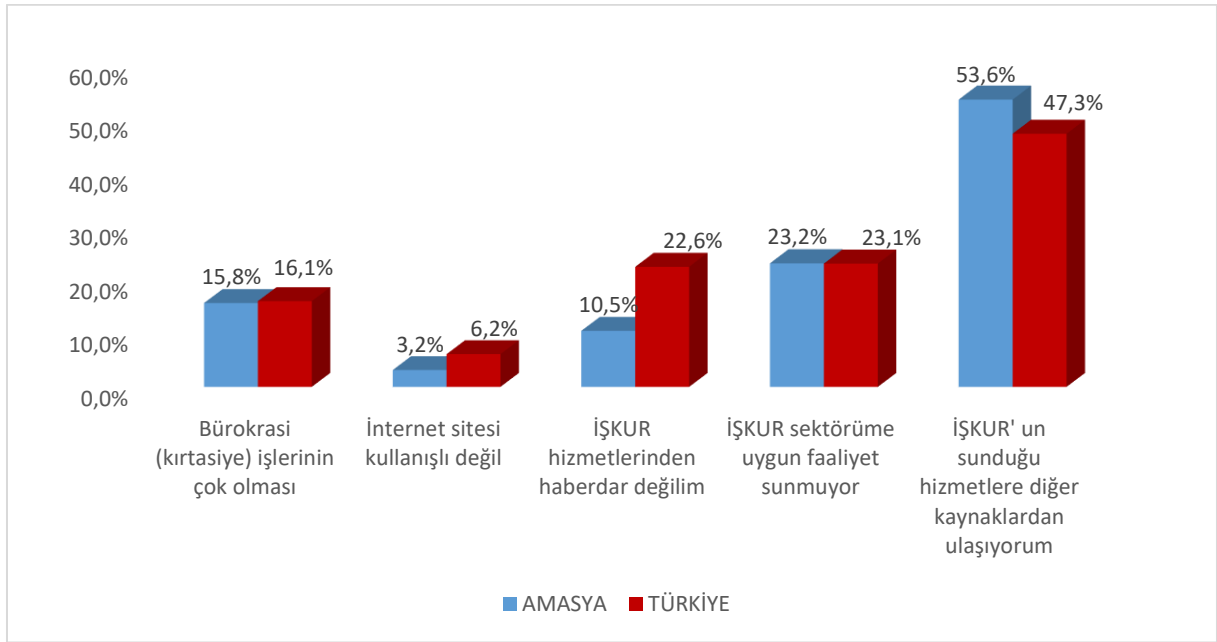
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu

Memnuniyet	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programları	Kısa Çalışma Ödeneği	Mesleki Eğitim Kursu
Kararsızım	27,8%	3,0%	6,5%	6,5%	57,1%	45,4%
Memnun Değilim	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	14,3%	0,0%
Memnunum	72,2%	97,0%	93,5%	93,5%	28,6%	54,6%

Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlananların memnuniyet oranları incelendiğinde; en fazla memnuniyet yüzde 97 ile Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti olmuştur. Bu hizmeti memnuniyet düzeyinde yüzde 93,5 ile Eleman Talebi ve İşbaşı Eğitim Programları hizmeti izlemektedir. Bu hizmetleri yüzde 72,2 ile Çalışanlara Yönelik Eğitim, yüzde 54,6 ile Mesleki Eğitim Kursu ve yüzde 28,6 ile Kısa Çalışma Ödeneği hizmetleri izlemektedir. Kısa Çalışma Ödeneği ve Mesleki Eğitim Kursunda kararsızlık oranı yüksektir.

Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 53,6 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 23,2 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 15,8 ile Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Amasya ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 47,3 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde Amasya ilinden farklı olarak iki ve üçüncü sırada yüzde 23,1 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 22,6 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar olunmaması gerekçe gösterilmiştir.

Mevcut İstihdam

Amasya ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Amasya ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 13 bin 597 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 10 bin 340 çalışan erkeklerden, 3 bin 257 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	2.039	4.792	6.831
İnşaat	106	1.860	1.965
Toptan ve perakende ticaret	151	1.030	1.181
Madencilik ve taş ocaklığı	34	842	877
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	296	304	600
Ulaştırma ve depolama	30	559	589
Eğitim	287	142	429
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	107	191	298
Diğer hizmet faaliyetleri	63	167	229
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	25	168	194
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	9	174	183
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	97	64	161
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	4	22	26
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	3	18	21
Finans ve sigorta faaliyetleri	5	8	13
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0	0
Bilgi ve iletişim	0	0	0
Genel Toplam	3.257	10.340	13.597

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre dağılımda ise; Amasya ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat ile İnşaat sektörlerinde istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Amasya ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerin yüzde 46,3'ü kadınların ise yüzde 62,6'sı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 50,2 olarak gerçekleşmiştir.

Amasya ilinde 20+ çalışanı olan Eğitim ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe kadın çalışan sayısı, erkek çalışan sayısından fazla olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde ise Sağlık ve Eğitim sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır.

Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	577	3.191	3.768
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.083	2.629	3.712
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	366	1.370	1.737
Hizmet Ve Satış Elemanları	354	759	1.113
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	387	672	1.059
Profesyonel Meslek Mensupları	392	561	953
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	56	659	714
Yöneticiler	40	248	288
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	2	251	253
Genel Toplam	3.257	10.340	13.597

Kaynak: İPA 2018

Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ve Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar grubunda çalışanların oranı diğer meslek grupları ile kıyaslandığında önemli bir ölçüde ayrılmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 55'i, erkek çalışanların yüzde 56,2'si ve kadın çalışanların yüzde 51'i bu meslek gruplarında bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 12,7 oranı ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu yer almaktadır.

Amasya ilinde ilk iki sıradan farklı olarak kadınlarda üçüncü sırada çalışanların yüzde 12'si Profesyonel Meslek Mensuplarında yer almaktadır. Erkeklerde ise en fazla çalışanın olduğu ilk üç meslek grubu toplam çalışan sıralaması ile aynı gerçekleşmiştir.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grupları ise Yöneticiler, Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Amasya ilinin sosyo-ekonomik yapısında ormancılık ya da tarımsal faaliyet anlamında çalışanların tamamına yakını erkeklerden oluşmuştur. Bu meslek grubunda çalışan sayısının az olması Tarım sektörünün araştırmaya dahil olmamasından dolayı kaynaklanmaktadır.

Tablo 13: En Fazla Çalışılan Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Şoför-Yük Taşıma
Şoför-Yük Taşıma	Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Şoför (Yolcu Taşıma)
Büro Memuru (Genel)	Temizlik Görevlisi	Madenci (Genel)
Metal Sac İşleme İşçisi	Metal Sac İşleme İşçisi	Büro Memuru (Genel)
Şoför (Yolcu Taşıma)	Endüstriyel Hava Yastığı İmal İşçisi	Metal Mamuller Montaj İşçisi
Makineci (Dikiş)	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Metal Sac İşleme İşçisi
Temizlik Görevlisi	Kalite Kontrolcü	Mermer İşçisi
Madenci (Genel)	Aşçı	Temizlik Görevlisi
Metal Mamuller Montaj İşçisi	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Güvenlik Görevlisi

Kaynak: İPA 2018

Tablo 13'te ise Amasya ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle en fazla çalışılan ilk 10 mesleğin sıralamaları değişse de erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında benzer olması, toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklanmaktadır. Buna rağmen Konfeksiyon İşçisi hem kadınlarda hem de toplamda en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıkmıştır. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde hem erkeklerden hem de toplamdan farklı olarak, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Aşçı, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Kalite Kontrolcü, Ortacı/Ayakçı (Tekstil) bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yönleltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İş Olan İşyeri Oranı
İmalat	255	3,6%	36,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	100	35,3%	32,8%
Toptan ve perakende ticaret	45	3,7%	33,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	28	8,7%	58,3%
Madencilik ve taş ocaklığı	10	1,2%	14,4%
İnşaat	10	0,5%	12,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6	1,0%	13,4%
Ulaştırma ve depolama	6	1,1%	30,8%
Eğitim	6	1,4%	30,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	1,1%	22,2%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2	1,3%	33,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	1	0,4%	12,2%
Genel Toplam	473	3,4%	27,3%

Kaynak: İPA 2018

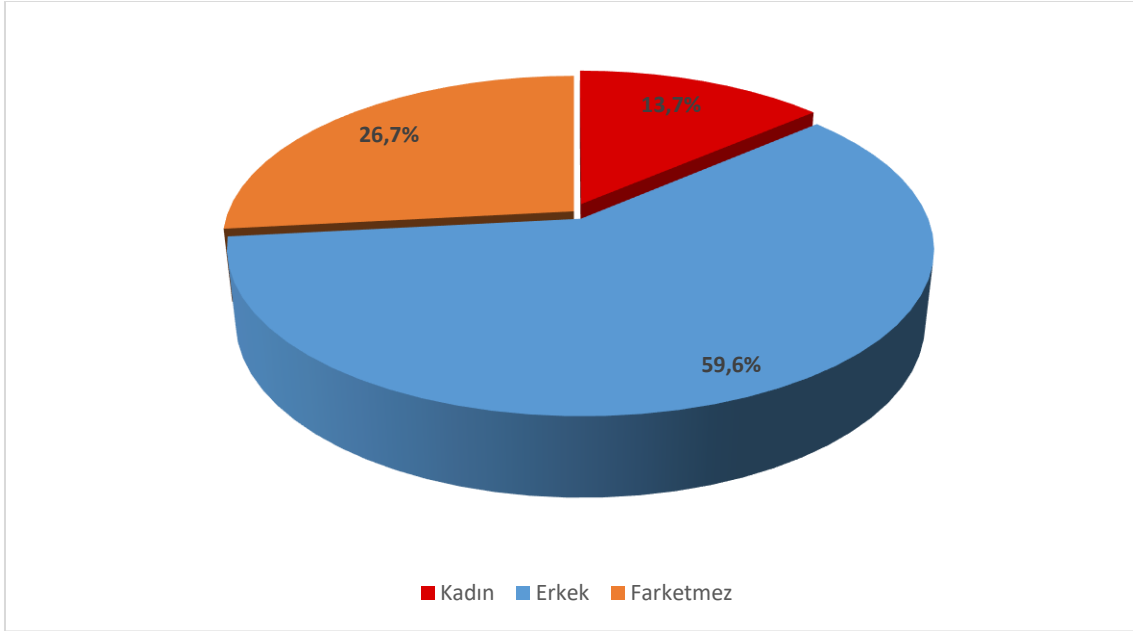
Amasya ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 73 işyerinde 473 açık iş tespit edilmiştir. Amasya ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 473 kişilik açık işin yüzde 54'üne tekabül eden 255 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ve Toptan ve perakende ticaret sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 14'ten de görüleceği üzere Amasya ilinde açık iş oranı yüzde 3,4 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Amasya ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 97 kişilik dolu kadronun yanında 3 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 35,3 ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü olarak tespit edilmiştir.

Amasya ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 27,3'ünde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık iş olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Amasya ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İmalat sektöründe yer alan her 3 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

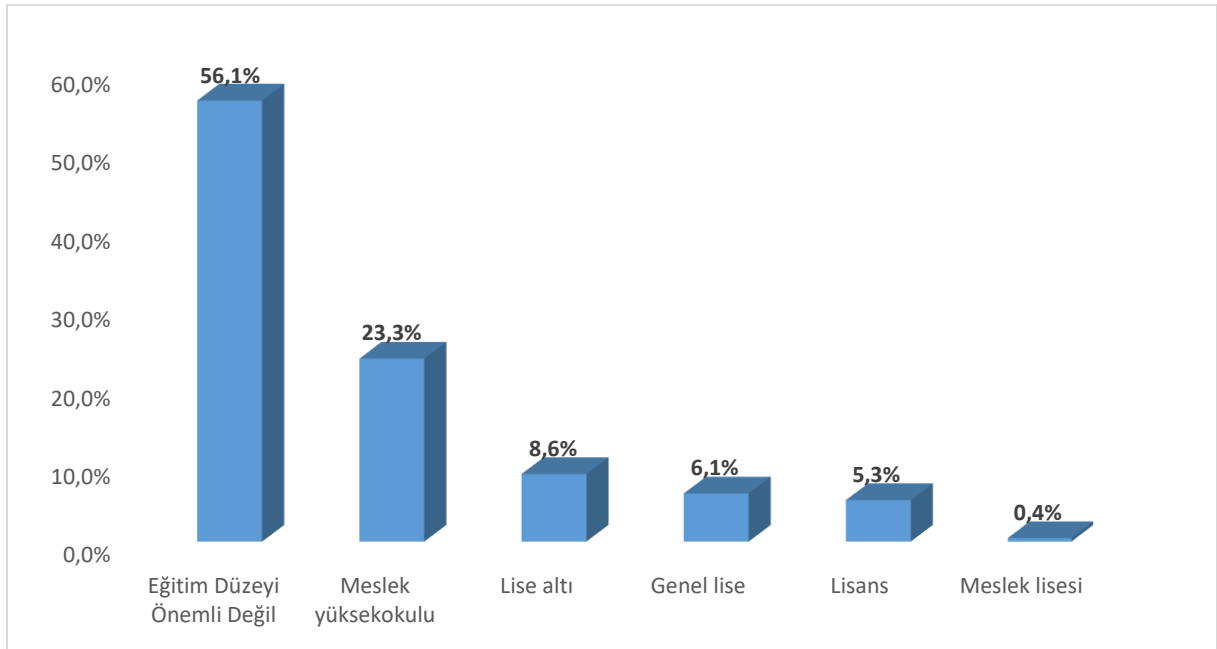
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

Kaynak: İPA 2018

Şekil 16'da Amasya ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Amasya ilinde açık işlerin yüzde 59,6'sında işverenler erkek işgücü talep etmekte iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,9 iken, Amasya ilinde yüzde 13,7 düzeyinde gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde işverenlerin yaklaşık yarısı açık işlerinde herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Amasya ilinde açık işlerin yüzde 26,7'sinde işverenler cinsiyet tercihinde bulunmamıştır.

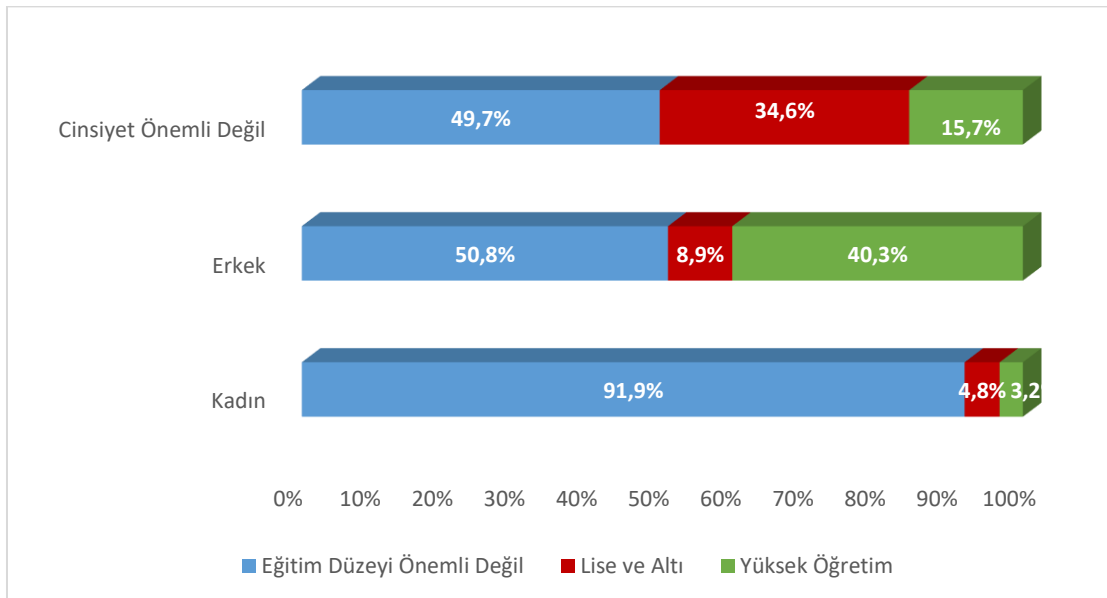
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Amasya ilindeki açık işlerin yüzde 56,1’inde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise yüzde 23,3 ile Meslek yüksekokulu seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 0,4 ile Meslek lisesidir. Amasya işgücü piyasasında açık işlerde eğitim düzeyinin çok önemli olmadığı görülmektedir.

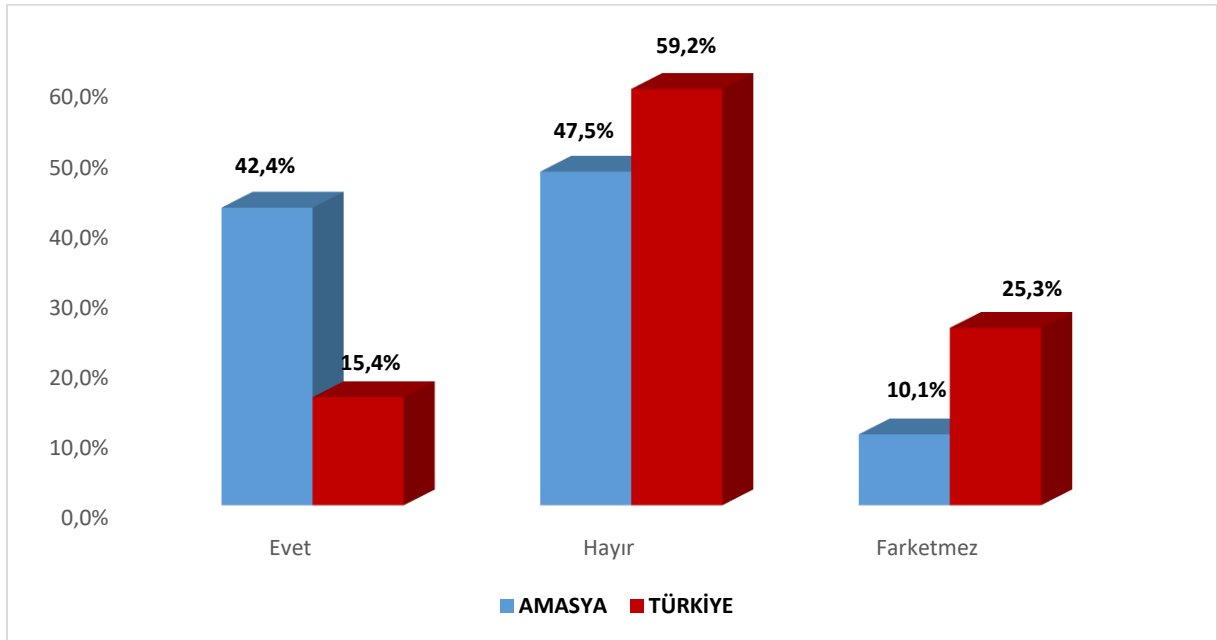
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şekil 18’de açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 49,7 oranında eğitim düzeyi de önemli görülmemektedir. Yüzde 34,6 oranında lise ve altı seviyesinde ve yüzde 15,7 oranında ise yüksek öğretim seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 50,8 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 91,9 oranında eğitim düzeyi önemli görülmemektedir. Hem erkek hem kadın hem de cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, eğitim düzeyi önemli değil seçeneği ön plana çıkmaktadır. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; erkeklerde kadınlara nazaran daha fazla oranda yükseköğretim seviyesinde işgücü talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi

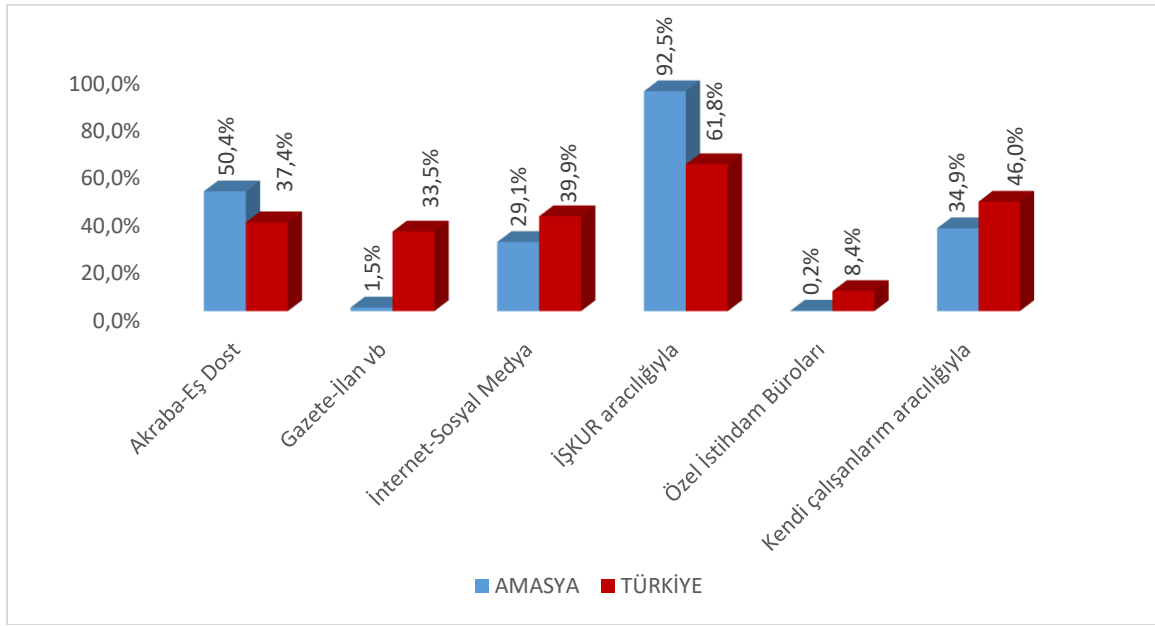

Kaynak: İPA 2018

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Amasya ilinde yüzde 42,4 oranında evet denilmiştir. Farketmez diyenlerin oranı yüzde 10,1’dir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede her 10 açık iş için 5 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir.

Türkiye genelinde ise yüzde 15,4 oranında evet, yüzde 25,3 oranında farketmez denmiştir. Yani her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. Amasya ilinde Türkiye geneline göre engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha yüksek oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 20’de Amasya ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Amasya ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 92,5 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61,8 olarak gerçekleşmiştir. Amasya ilinde ikinci sırada yüzde 50,4 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 34,9 ile Kendi çalışanlarım aracılığıyla arama kanalı olarak kullanılmıştır. Gazete-İlan vb ve Özel İstihdam Büroları aracılığıyla arama kanalı Amasya ilinde çok az kullanılmaktadır.

Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Takım Çalışması	1	3	2	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	2	4	2
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	5	1	1	3
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	3	4	5	4
İletişim ve İfade Yeteneği	4	6	3	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	7	5	6	6
Bilgisayar kullanımı	6	8	7	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	-	7	8	8
Proje Tabanlı Çalışma	-	9	9	9
Yabancı Dil	-	-	-	-

Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Takım Çalışması becerisi hem kadınlarda hem de genel toplamda birinci sırada, erkeklerde ise üçüncü sırada olduğu görülmektedir. Erkeklerde birinci sırada ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi bulunmaktadır. Proje Tabanlı Çalışma becerisi sadece herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde, son sırada talep edilen beceri olarak ortaya çıkmıştır.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	113	3,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	110	13,4%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	95	2,5%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	74	4,1%
Hizmet Ve Satış Elemanları	38	3,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	24	2,5%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	12	1,1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	5	2,0%
Yöneticiler	1	0,4%
Genel Toplam	473	3,4%

Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş

sayısı içindeki oranı yüzde 23,8’dir. İkinci sırada ise Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu bulunmaktadır.

Amasya ili için tespit edilen yüzde 3,4’lük açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 13,4 ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırasıyla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Hizmet ve Satış Elemanları, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Profesyonel Meslek Mensupları gelmektedir. Sadece Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu il geneli açık iş oranının üzerinde bulunmaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba- Eş Dost	Gazete- İlan vb	İnternet- Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	90,9%	0,0%	0,0%	72,7%	0,0%	27,3%
Hizmet Ve Satış Elemanları	48,9%	13,5%	8,0%	86,5%	2,6%	48,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	11,1%	1,4%	1,4%	100,0%	0,0%	8,3%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	52,3%	0,0%	43,6%	73,9%	0,0%	34,8%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	79,6%	0,9%	11,1%	92,6%	0,0%	32,4%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	9,4%	0,0%	90,6%	94,3%	0,0%	0,9%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	85,7%	0,0%	11,0%	93,4%	0,0%	89,0%
Yöneticiler	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	50,4%	1,5%	29,1%	92,5%	0,2%	34,9%

Kaynak: İPA 2018

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR’un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Yöneticiler, Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin yüzde 100’ü İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Hizmet ve Satış Elemanları, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı

Profesyonel Meslek Mensupları, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarındaki açık işler büyük oranda İŞKUR aracılığıyla karşılanmaktadır.

Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları en fazla İnternet-Sosyal Medya arama kanalı ile aranmaktadır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar büyük oranda Akraba-Eş Dost arama kanalı ile aranmaktadır.

Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Elektrik Teknikeri	-	-	-	-	-	-	1	2	-	3
Makineci (Dikiş)	-	4	-	5	-	-	3	1	-	2
Beden İşçisi (Genel)	-	1	-	-	-	-	2	3	-	-
Mermer İşçisi	-	1	-	-	-	-	4	2	-	3
Konfeksiyon İşçisi	-	1	-	-	-	-	2	3	-	4
Taban Presçisi	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Garson (Servis Elemanı)	-	2	6	1	-	7	5	3	-	4
Mermer Ebatlandırma İşçisi	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	-	2	-	-	-	-	-	3	-	1
Ön Muhasebeci	2	-	1	4	-	-	4	-	-	3

Kaynak: İPA 2018

Tablo 18’de Amasya ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Beden İşçisi (Genel), Mermer İşçisi, Konfeksiyon İşçisi, Taban Presçisi ve Mermer Ebatlandırma İşçisi mesleklerinde aranan becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak ön plana çıkmaktadır.

Elektrik Teknikeri mesleğinde Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Garson (Servis Elemanı) mesleğinde İletişim ve İfade Yeteneği, Ön Muhasebeci mesleğinde Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), Makineci (Dikiş) mesleğinde ise Takım Çalışması becerileri aranmaktadır.

Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Makineci (Dikiş)	Elektrik Teknikeri	Konfeksiyon İşçisi	Elektrik Teknikeri
Garson (Servis Elemanı)	Beden İşçisi (Genel)	Taban Presçisi	Makineci (Dikiş)
Muhasebeci	Mermer İşçisi	Garson (Servis Elemanı)	Beden İşçisi (Genel)
Diğer Mobilya İşçileri	Mermer Ebatlandırma İşçisi	Makineci (Dikiş)	Mermer İşçisi
Hemşire	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Konfeksiyon İşçisi
Et Kesimcisi	Kasap	Temizlik Görevlisi	Taban Presçisi
Çocuk Gelişimi Ve Eğitimi Elemanı	Pazarlamacı	Kasiyer	Garson (Servis Elemanı)
Ön Muhasebeci	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Büyükbaş Hayvan)	Sınıf Öğretmeni	Mermer Ebatlandırma İşçisi
Büro Memuru (Genel)	Ön Muhasebeci	Ön Muhasebeci	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Servis Rehberi (Okul)	Garson (Servis Elemanı)	Makine Mühendisi	Ön Muhasebeci

Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Elektrik Teknikeri, Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Mermer İşçisi, Konfeksiyon İşçisi, Taban Presçisi, Garson (Servis Elemanı), Mermer Ebatlandırma İşçisi, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş ve Ön Muhasebecidir.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan üç meslek ise Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Muhasebecidir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan üç meslek Elektrik Teknikeri, Beden İşçisi (Genel) ve Mermer İşçisi, cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Konfeksiyon İşçisi, Taban Presçisi ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri ön plana çıkmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Amasya ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler

içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 32 bin 229 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Amasya ilinde ise 20+ istihdamlı 93 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 35 ile Amasya ilinin ülke genelinden daha fazla eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir. Söz konusu bu oran Türkiye geneli için yüzde 31 olarak hesaplanmıştır.

Amasya ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Finans ve sigorta faaliyetleri, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra en fazla sayıda eleman temininde güçlük çekilen sektörler İmalat, Toptan ve perakende ticaret, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ve İnşaat sektörlerinde olduğu görülmektedir.

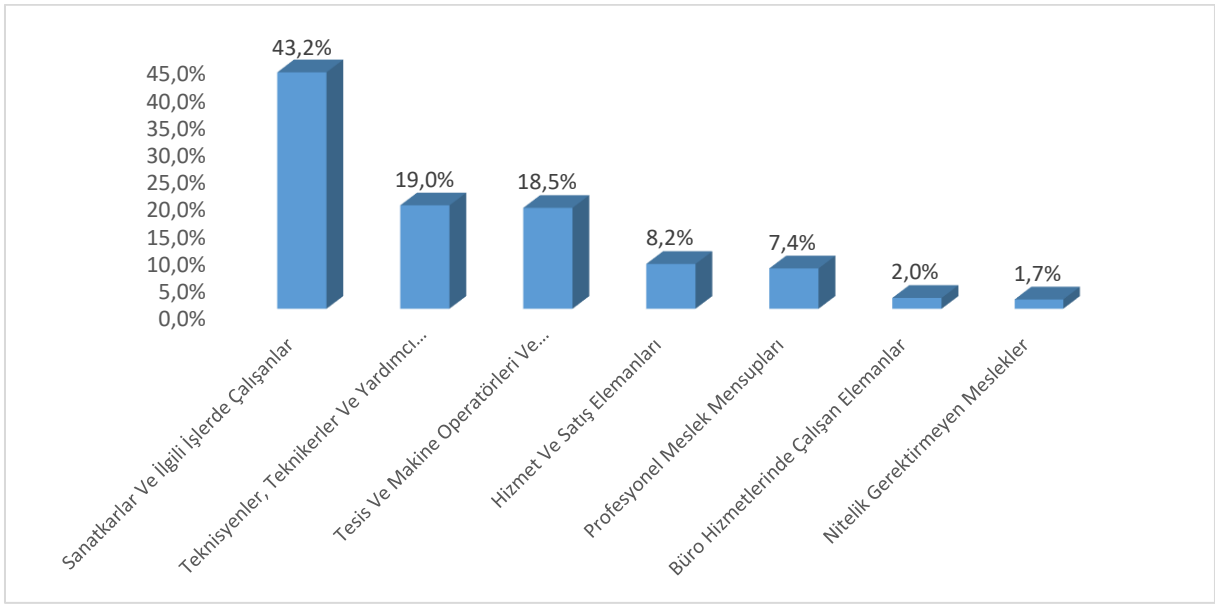
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	140
Toptan ve perakende ticaret	62
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	50
İnşaat	43
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	15
Madencilik ve taş ocaklığı	14
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	13
Ulaştırma ve depolama	9
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	7
Eğitim	6
Diğer hizmet faaliyetleri	5
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0
Finans ve sigorta faaliyetleri	0
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0
Genel Toplam	368

Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde 368 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Amasya ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 38'i bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Toptan ve perakende ticaret, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ve İnşaat sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 159 kişi ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 43,2'si bu meslek grubunda yer almaktadır. Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu en az temininde güçlük çekilen meslek grubu olarak ortaya çıkmıştır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında birinci sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır. Ülke genelinde Yöneticiler meslek grubu en az temininde güçlük çekilen meslek grubu olmuştur ve bu alanda Amasya ilinden ayrılmaktadır.

Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Elektrik Teknikeri	51
Mermer İşçisi	42
Makineci (Dikiş)	36
Konfeksiyon İşçisi	26
Garson (Servis Elemanı)	15
İnşaat Elemanları Kalıpcısı (Elle)	12
Elektrik Tesisatçısı(Bina)	10
Mermer Ebatlandırma İşçisi	10
Kasap	9
Diğer	157
Toplam	368

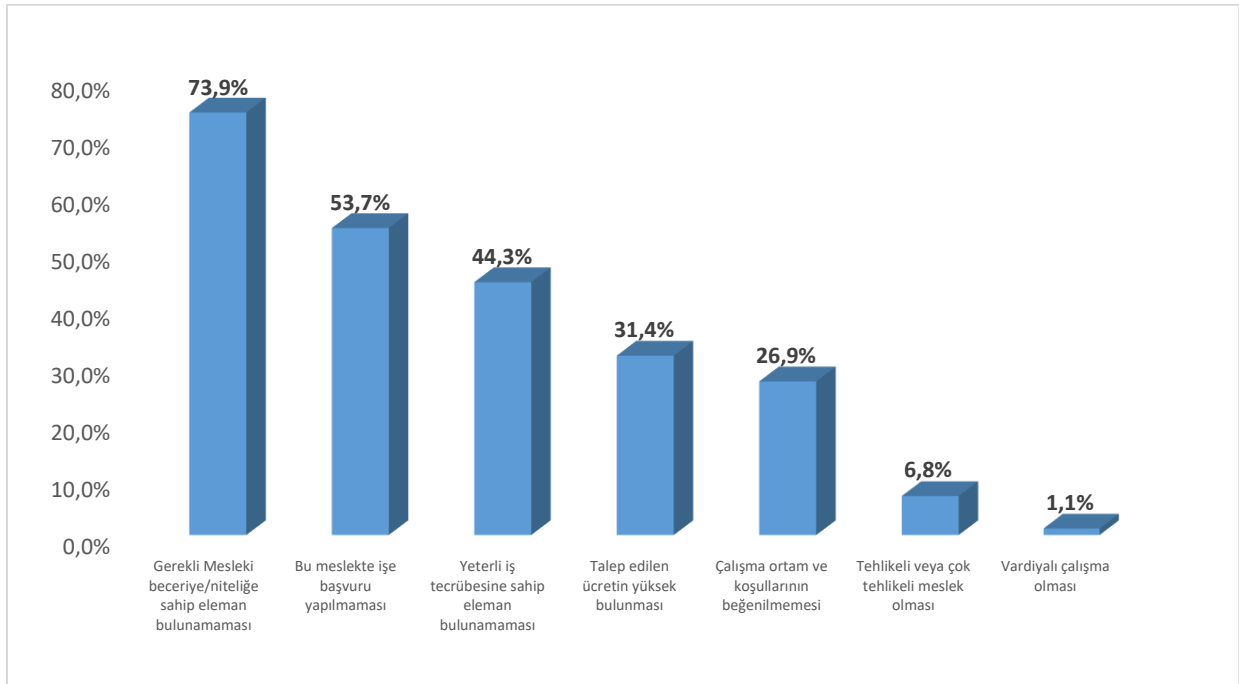
Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 51 kişi ile Elektrik Teknikeri mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 42 kişi ile Mermer İşçisi ve 36 kişi ile Makineci (Dikiş) meslekleri gelmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Mermer İşçisi olmak üzere toplam üç mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Amasya ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Makineci (Dikiş), Mermer İşçisi ve Konfeksiyon İşçisi mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımında benzer şekilde Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ön plana çıkmaktadır.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu görülmektedir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında il genelinde talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek bulunması	Tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması
Elektrik Teknikeri	98,0%	100,0%	100,0%	98,0%	98,0%	0,0%
Mermer İşçisi	90,0%	92,5%	10,0%	7,5%	67,5%	10,0%
Makineci (Dikiş)	29,4%	100,0%	70,6%	29,4%	29,4%	0,0%
Konfeksiyon İşçisi	80,0%	20,0%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	14,4%	64,9%	43,3%	20,7%	20,7%	0,0%
İnşaat Elemanları Kalıpcısı (Elle)	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Elektrik Tesisatçısı (Bina)	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mermer Ebatlandırma İşçisi	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Kasap	0,0%	88,9%	77,8%	0,0%	22,2%	66,7%
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	28,6%	100,0%	57,1%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Elektrik Teknikeri, Makineci (Dikiş), Mermer İşçisi, İnşaat Elemanları Kalıpcısı (Elle), Elektrik Tesisatçısı (Bina) ve Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı ve Kasap olmak üzere ilk on meslekten yedi tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması olduğu görülmektedir. Talep Edilen Ücretin Yüksek Bulunması sadece Elektrik Teknikeri mesleğinde gerçekleşmiştir. Vardiyalı çalışma olması ilk on meslek arasında temininde güçlük çekilme nedeni olmamıştır.

Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler

MESLEKLER
Mermer İşçisi
Makineci (Dikiş)
Garson (Servis Elemanı)
Kasap
Mermer Ebatlandırma İşçisi
Ön Muhasebeci
Beden İşçisi (Genel)
Konfeksiyon İşçisi
Aşçı
Muhasebeci

Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sayesinde açık iş, TGÇM ve çalışan sayısı birlikte analiz edilerek Amasya ilinde işverenler tarafından en fazla talep edilen meslekler ortaya çıkartılmıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Amasya ilinde 2018 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Amasya ilinde işverenlerin yüzde 29,7’si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2’si istihdamın artacağını öngörürken, Amasya’da bu sayı 10 işyeri için 3’e yükselmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde yüzde 2,5 olarak öngörülürken Amasya ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 3,1 olarak öngörülmüştür.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İmalat	50,7%	1,5%	29,0%	18,8%
İnşaat	23,3%	3,6%	51,6%	21,5%
Toptan ve perakende ticaret	15,5%	4,5%	42,4%	37,6%
Eğitim	40,0%	0,0%	60,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	50,0%	0,0%	16,7%	33,3%
Ulaştırma ve depolama	23,1%	15,4%	30,8%	30,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	25,0%	0,0%	50,0%	25,0%
Madencilik ve taş ocaklığı	28,8%	0,0%	28,1%	43,1%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	67,2%	0,0%	0,0%	32,8%
Diğer hizmet faaliyetleri	24,9%	0,0%	37,0%	38,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6,7%	0,0%	66,5%	26,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	11,1%	0,0%	66,7%	22,2%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	29,7%	3,1%	41,8%	25,4%

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, İmalat, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim, Madencilik ve taş ocaklığı, Diğer hizmet faaliyetleri ve İnşaat sektörü olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor olarak gerçekleşmiştir. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 100'ü, Madencilik ve taş ocaklığı sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 43,1'i ve Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 38,1'i gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler. Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörude bulunamamışlardır.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	105	57,5%
İmalat	577	8,4%
İnşaat	155	7,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	20	6,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7	4,6%
Ulaştırma ve depolama	26	4,4%
Eğitim	18	4,2%
Toptan ve perakende ticaret	27	2,3%
Madencilik ve taş ocaklığı	16	1,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	1,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	2	0,9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2	0,4%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	-4	-20,0%
Genel Toplam	953	7,0%

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,5 artacağı beklenmekte olup Amasya’de ise bu oran yüzde 7 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 577 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 57,5 ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe beklenmektedir.

Net istihdam azalışı beklenen sektör ise Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörüdür. Söz konusu sektörde yüzde -20 net istihdam değişim oranı ile 4 kişilik bir net istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	124	17,4 %
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	450	12,1 %
Hizmet Ve Satış Elemanları	105	9,5%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	210	5,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	27	2,9%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	5	2,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	25	1,5%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	6	0,6%
Genel Toplam	953	7,0%

Kaynak: İPA 2018

Yöneticiler meslek grubu hariç diğer tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 450 kişilik artış ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 6 kişilik artış ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlardır.

Çalışan sayısında ilk sırada yer alan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu net istihdam değişim oranında da yüzde 5,6'lık bir oran ile dördüncü sırada yer almaktadır. Çalışan sayısının da fazla olduğu göz önünde bulundurulursa bu meslek grubunda önemli ölçüde bir artış yaşanması beklenmektedir.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Konfeksiyon İşçisi	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)
Metal Sac İşleme İşçisi	İnşaat Demiri Bağlama Ustası
Garson (Servis Elemanı)	Elektrik Tesisatçısı(Bina)
Elektrik Teknikeri	İnşaat İşçisi
Elektrik Teknisyeni	Şoför (Yolcu Taşıma)
Satış Danışmanı / Uzmanı	Bekçi
Beton Ve Betonarme Kalıpcısı	
Makineci (Dikiş)	
Mermer Ebatlandırma İşçisi	
Sıvacı	

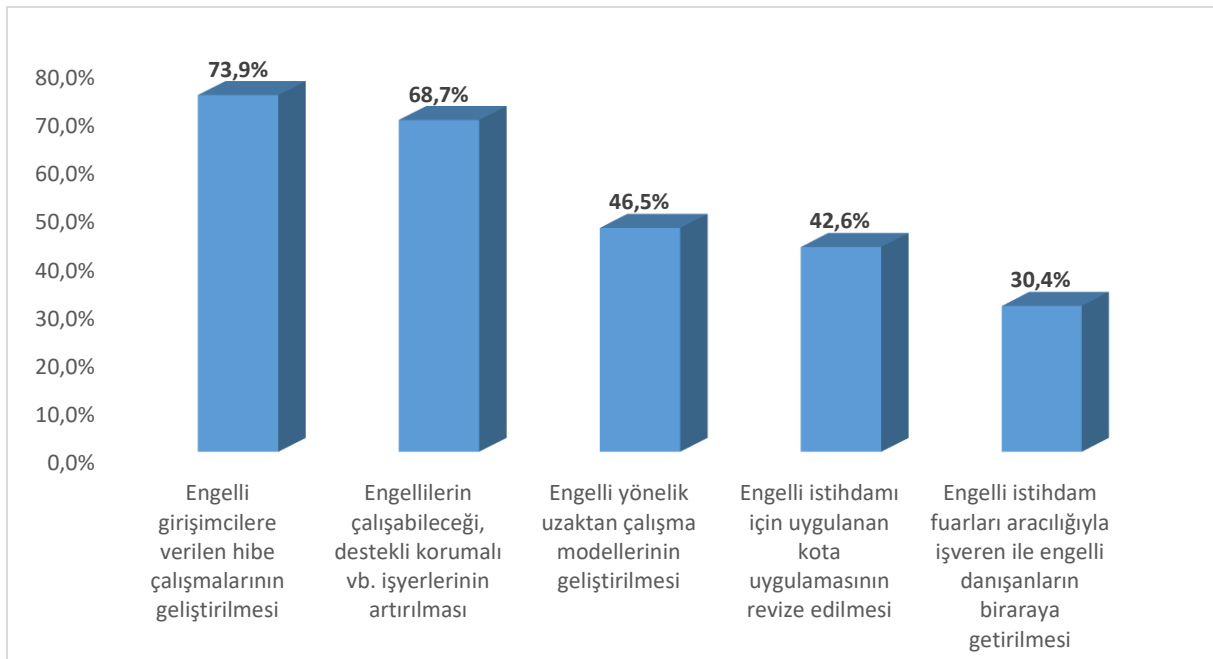
Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde gelecek dönem, en fazla net istihdam artışı olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Konfeksiyon İşçisi, Metal Sac İşleme İşçisi ve Garson (Servis Elemanı) olup, Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı), İnşaat Demiri Bağlama Ustası ve Elektrik Tesisatçısı(Bina) meslekleri ise en fazla net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Makineci (Dikiş), Konfeksiyon İşçisi ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri net istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Amasya ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam net azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda mesleklerde herhangi bir benzerlik bulunmamaktadır.

Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı

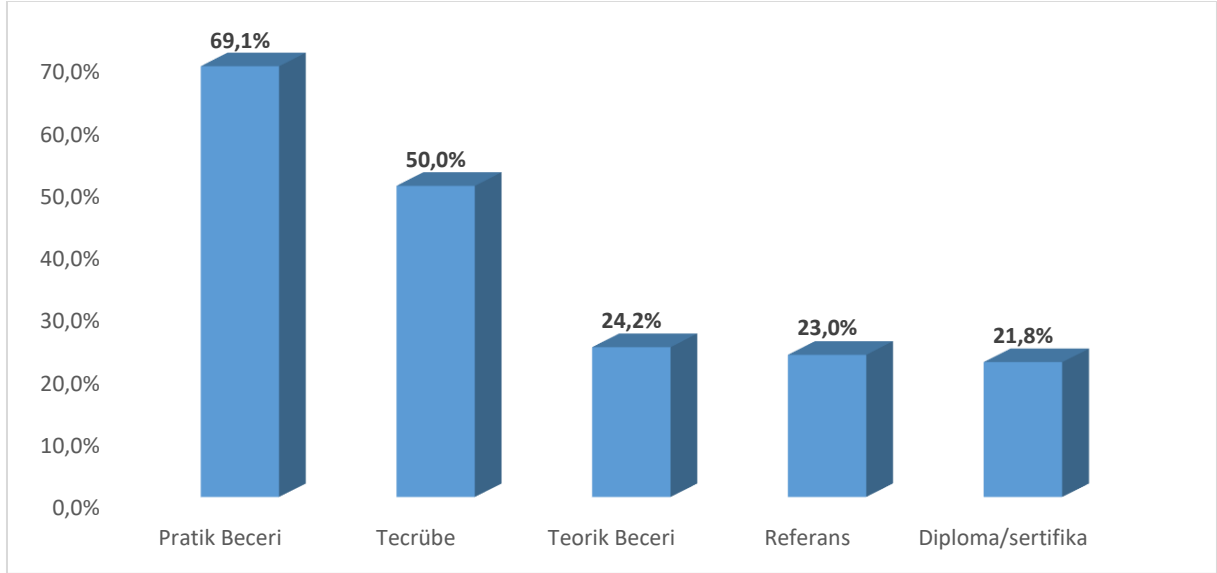
Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin engelli istihdamının arttırılması için önerileri incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 73,9'u engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini, yüzde 68,7'si engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını ve yüzde 46,5'i ise engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir.

Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 67,9'u engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 56,2'si engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının

geliştirilmesini ve yüzde 42,7'si engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Amasya ilinde işverenlerin ilk üç önerisi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

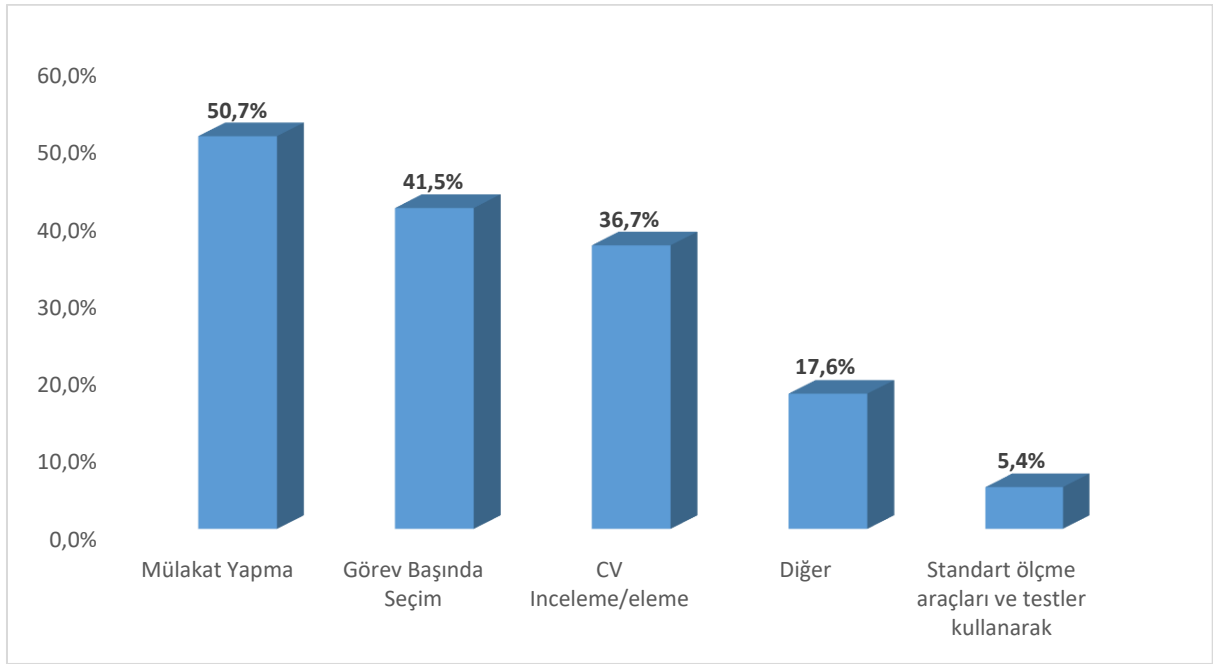

Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 69,1'i Pratik Beceri, yüzde 50'si Tecrübe ve yüzde 24,2'si Teorik Beceri aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Amasya ilinde olduğu gibi yüzde 74,5 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 44,6 ile Tecrübe ve yüzde 32,6 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Pratik Beceri ve Tecrübe kriterleri hem Amasya ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Amasya ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin personel seçerken hangi değerlendirme yöntemini kullandıkları incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 50,7'si Mülakat Yapma, yüzde 41,5'i Görev Başında Seçim ve yüzde 36,7'si CV İnceleme/Eleme ile personel seçmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 71,7 ile Mülakat Yapma, yüzde 57,4 ile CV İnceleme/Eleme ve yüzde 36,8 ile Görev Başında Seçim kriterleri izlemektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Amasya ilinde işverenlerin ilk üç değerlendirme yöntemi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

SONUÇ

Amasya İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2018 yılında Amasya’da gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İlde 2013 yılında işsizlik oranını yüzde 6,6 olduğunu görmekteyiz. Yani çalışmaya hazır her on beş kişiden birinin işsiz olduğunu göstermektedir. 2017 yılı TÜİK verilerine göre TR83 (Samsun, Amasya, Tokat, Çorum) bölgesinde işsizlik oranı yüzde 6,7 olarak gerçekleşmiştir. Amasya ilinde İŞKUR’da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu görülmektedir. Amasya’de mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiyeli eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve temininde güçlük çektiği mesleklerinde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR’un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Piyasa araştırması sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 76,1’i erkeklerden, yüzde 23,9’u kadınlardan oluşmaktadır. Kadın çalışanların ağırlıklı çalıştıkları sektörler İdari ve destek hizmetleri faaliyetleri, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile Eğitim gibi daha çok belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işyerleridir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Amasya’de ancak belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının olduğunu göstermektedir.

Hedefimiz istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Amasya’da İŞKUR’a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin

istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2017 yılında aktif işgücü programları kapsamında bin 95 kurs ve program düzenlenmiş olup bu kurslardan 4 bin 452 kişi faydalanmıştır. Kurs ve program sayılarında 2010 yılına göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 105 kurs düzenlenirken 2017 yılında bu sayının bin 95'e çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kursiyer ve faydalanıcı sayısı bin 409 iken 2017 yılında 3 bin 538 kişi olması İŞKUR kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte aracı rol alması amaçlanmaktadır. Bir yıllık süre içerisindeki rakamlar incelendiğinde bu programlara ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Amasya ilinde 20+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler İmalat, İnşaat ve Toptan ve perakende ticaret sektörleridir. Yapılan araştırma sonucunda en fazla açık iş sayısının İmalat sektöründe olduğu görülmektedir.

Amasya ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 73 işyerinde 473 açık iş tespit edilmiştir. Amasya ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 473 kişilik açık işin yüzde 54'üne tekabül eden 255 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ile Toptan ve perakende ticaret sektörleridir.

Amasya ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 27,3'ünde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık işi olan işyeri oranında, İmalat, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Toptan ve perakende ticaret ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri ön plana çıkmaktadır. Amasya ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İmalat sektöründe yer alan her 3 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

Amasya ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 23,8’dir.

Açık işi olan işyerlerinin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri “Eğitim Düzeyi Önemli Değil” cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok Takım Çalışması ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe istemeleri önemli bir etkidir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Bu meslekte işe başvuru yapılmaması ve Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedenlerinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Elektrik Teknikeri, Makineci (Dikiş), İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle), Elektrik Tesisatçısı(Bina) ve Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı mesleklerinde Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması nedeni öncelikli olmuştur.

Amasya ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi uygulanarak elde edilen sonuçlardan, en fazla talep edilen meslekler Mermer İşçisi, Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı), Kasap, Mermer Ebatlandırma İşçisi, Ön Muhasebeci, Beden İşçisi (Genel), Konfeksiyon İşçisi, Aşçı ve Muhasebeci olarak ortaya çıkmıştır.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Amasya ilinde işverenlerin yüzde 29,7’si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2’si istihdamın artacağını öngörürken, Amasya’de bu sayı 10 işyeri için 3’e yükselmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde yüzde 2,5 olarak öngörülürken Amasya ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 3,1 olarak öngörülmüştür.

Sonuç olarak; gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü arzının niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için oldukça önem arz etmektedir. İşgücü

piyasaşının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işğücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu minvalde işğücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup rapor bu ihtiyaçların karşılanması için hazırlanmıştır.

EK-1: Soru Formu

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2018 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.564 TL (üçbinbeşyüzaltmışdört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerekmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :

İşyerinin Yasal Unvanı :

İŞYERİ ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :
MAHALLE: :
CADDE/SOKAK :
İÇ/DIŞ KAPI NO :
TELEFON/E-POSTA :

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : Unvanı :
Tarih : Telefonu :
E-Posta : İmza/Kaşe:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İşyeri ile ilgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
2.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
2.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?		
2.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
2.4. İşyerinizde Part-time çalışması yapılıyor mu?		

3) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 4'e geçiniz, Hayır ise, soru 5'e geçiniz.)

Evet ()

Hayır ()

4) Yatırımla ilgili Bilgiler

4.1 Yatırımın Türü:

İlave yatırım () Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs... alımı veya kiralanması

Teknolojik Yatırım () Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi

Stratejik Yatırım () İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-Ge, eğitim ve pazarlama faaliyetleri

Diğer ()

4.2. Yatırımın İli :

4.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) (artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

4.4. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) (azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

· AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

5) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

6) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

Evet () 6.1. soruya geçiniz.

Hayır () 7.Soruya geçiniz.

6.1) Eleman aranılan meslekler

[illegible]

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)

****Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.**

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2019 TARİHİ İTİBARIYLA) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	7.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	8.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	8. soruya geçiniz.
7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler			Net sayısal artış
8) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	→	8.1'e geçiniz.
	Hayır	→	9. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	→	9. soruya geçiniz.
8.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler			Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

9) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlüğ çektığınız meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlüğ çektığınız kişi sayısını belirtiniz.

9.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok.

➔ 10.Soruya Geçiniz.

[illegible]

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

10) İşyerinizde engelli çalıştırdığınız takdirde devlet tarafından teşvikler ile destekleneceğinizi biliyor musunuz?

Evet ()

Hayır ()

11) Size göre engelli istihdamını arttırmak için neler yapılabilir?
(en önemli üç seçeneği belirtiniz)

Engellilerin çalışabileceği destekli, korumalı vb. işyerlerinin artırılması ()

Engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi ()

Engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesi ()

Engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesi ()

Engelli istihdam fuarları aracılığıyla işveren ile engelli danışanların bir araya getirilmesi ()

12) Genç (15-24 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik beceri ()

Teorik beceri ()

Diploma/sertifika ()

Tecrübe ()

Referans ()

13) İşyerinizde MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldığınız personel için **sınav ücretlerinin karşılanması** hususunda uygulanan teşvik veya hibeden yararlandınız mı?

Evet ()

Hayır ()

Fikrim Yok ()

14) İşyerinizde mevcut personel için MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldığınızda veya MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi olan personel istihdam ettiğinizde 4447 Sayılı Kanunun **Geçici 10. maddesi kapsamında işveren sigorta primi desteğinden** yararlandınız mı?

Evet ()

Hayır ()

Fikrim Yok ()

15) Personel seçiminde hangi değerlendirme yöntemini kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçilebilir)

CV inceleme/eleme ()

Mülakat yapma ()

Görev başında seçim ()

Standart ölçme araçları veya testler kullanarak ()

Diğer ()

16) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet () (17. Soruya geçebilirsiniz) Hayır () (18. Soruya geçebilirsiniz.)

17) Faydalandığınız hizmetlerin memnuniyet düzeyinizi belirtiniz.
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

	Memnunum	Kararsızım	Memnun Değilim
Eleman Talebi			
İşbaşı Eğitim Programları			
Çalışanların Mesleki Eğitimi			
Mesleki Eğitim Kursu			
Kısa Çalışma Ödeneği			
Danışmanlık ve Yönlendirme			

18) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ()

İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ()

İnternet sitesi kullanışlı değil ()

Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ()

İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor ()

19) 2017 yılındaki ilave istihdam teşvikinden yararlandınız mı?

Evet () (20. Soruya geçiniz)

Hayır () (21. Soruya geçiniz)

20) 2017 yılında ilave istihdam teşvikinin faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ()

Hayır ()

Kararsızım ()

21) 2018 yılında uygulamaya konulan istihdam teşviklerinin istihdama katkısını değerlendiriniz.
İstihdamı çok artırır () İstihdamı az artırır () Değiştirmez () Fikrim yok ()

22) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz meslek ve beceriler nelerdir?

Meslek.....

Beceri.....

2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.